

G CONSELLERIA
O AFERS SOCIALS
I I ESPORTS
B SECRETARIA GENERAL
/

Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu del Projecte de decret de principis generals del procediment de reconeixement de família monoparental i de família nombrosa

MEMÒRIA D'ANÀLISI D'IMPACTE NORMATIU	
Objecte:	Projecte de Decret de principis generals del procediment de reconeixement de família monoparental i de família nombrosa
Estat del procediment:	Versió del projecte normatiu que s'ha de sotmetre al tràmit d'audiència i informació pública
Data:	6 de novembre de 2019
Versió:	1a
Emissor:	Direcció General de Planificació, Equipaments i Formació
Observacions:	

L'article 60 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que l'òrgan que tramita el procediment ha d'elaborar una memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, com a document dinàmic, que s'ha d'anar actualitzant amb la incorporació dels aspectes rellevants resultants de les diferents fases de la tramitació, des de l'acord d'inici fins la finalització del procediment d'elaboració normativa.

Per altra banda, l'article l'apartat segon de l'article 60 estableix el contingut de la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu que ha d'incorporar el següent:

- a) Oportunitat de la proposta normativa: justificació de la necessitat de la regulació i del rang normatiu i adequació de la regulació als objectius i finalitats de la norma.
- b) Contingut: marc normatiu en què s'insereix la proposta, relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga, adequació a l'ordre de distribució de competències i relació amb l'ordenament estatal i europeu.
- c) Anàlisi dels impactes següents:
 - 1'. Impacte econòmic, que ha d'avaluar les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat.
 - 2'. Impacte pressupostari, amb referència a la incidència eventual de la norma en els ingressos i en les despeses del sector públic.
 - 3'. Càrregues administratives que comporta la proposta.
- d) Anàlisi i valoració resumida de les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència i informació pública, i dels informes emesos, i el seu reflex en el text de la proposta, si escau.
- e) Referència al procediment d'elaboració normativa, amb la constància, si escau, de la tramitació urgent.
- f) Avaluació del compliment dels principis de bona regulació.
- g) Qualsevol altre aspecte, inclosos els de caràcter lingüístic, que resulti rellevant a criteri de l'òrgan que tramita el procediment, així com altres avaluació d'impacte previstes en la legislació vigent.

Per últim, els articles 13 i 42 de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, aplicable no només al procés d'elaboració de textos legislatius sinó també als procediments d'elaboració de normes reglamentàries, estableix l'obligació de refondre en un únic document, que s'anomena "memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu" totes les memòries, els estudis o els informes ja establerts i en vigor per a la tramitació normativa.

D'altra banda, tenint en compte el que preveu l'apartat g) de l'article 60,2, s'unifiquen en aquesta memòria un seguit d'informes als quals fa referència la normativa sectorial d'aplicació:

GOIB
/

- Informe en relació amb la incidència de la norma sobre la infància i l'adolescència, de conformitat amb el que estableix l'article 22 quinquès de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.
- Informe en relació amb la incidència de la norma sobre la família, de conformitat amb la disposició addicional desena de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses.
- Informe en relació amb la incidència de la norma sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere de conformitat amb el que preveu l'article 32 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals, i per eradicar l'LGTBI fòbia (BOIB núm. 69, de 2 de juny).
- Informe sobre l'impacte de la norma en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, d'acord amb la disposició final cinquena de la Llei 26/2011, d'adaptació normativa a la convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.

Índex

1. Consulta pública prèvia a la ciutadania.
2. Oportunitat i necessitat de la regulació i del rang normatiu i adequació de les mesures proposades a les finalitats
3. Continguts bàsics que es regulen i la seva motivació tècnica
4. Justificació dels principis de l'article 129 LPAC i l'article 49 de la Llei 1/2019
5. Control posterior de la qualitat normativa
6. Marc normatiu
7. Competències de la CAIB i del Govern sobre la matèria
8. Relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga.
9. Justificació en cas d'incloure desestimació presumpta o un control administratiu.
10. Impacte sobre la infància i l'adolescència
11. Impacte sobre la família
12. Incidència de la norma sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere
13. Informe d'impacte en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.
14. Estudi socioeconòmic i pressupostari
15. Anàlisi d'impactes
16. Descripció de la tramitació d'acord amb la secció segona de capítol II de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del govern de les Illes Balears.
17. Conclusions

1. Consulta prèvia a la ciutadania

L'article 55 de la Llei 1/2019 disposa que amb caràcter previ a l'elaboració de l'avantprojecte de llei o del projecte de reglament, es substanciarà una consulta pública, d'acord amb la normativa bàsica estatal. A aquest efecte, el conseller

competent per a l'inici del procediment ha d'ordenar la substanciació d'una consulta prèvia a través del lloc web, amb la finalitat que la ciutadania tengui la possibilitat d'emetre la seva opinió durant un termini adequat a la naturalesa de la matèria i, en tot cas, no inferior a deu dies. Tenint en compte el tipus de norma tramitada, que no s'inclou en cap dels supòsits prevists en l'apartat segon de l'article 55 de la Llei 1/2019, resulta necessari sotmetre aquest projecte normatiu a aquest tràmit.

En relació amb aquest article cal esmentar la sentència del Tribunal Constitucional de 24 de maig de 2018, (a través de la qual resol el recurs d'inconstitucionalitat núm. 3628-2016 promogut pel Govern de Catalunya contra alguns preceptes de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre), respecte de la planificació normativa o reglamentària imposada a les comunitats autònomes, assenyalava que *"No cal apreciar el mateix respecte del règim de planificació normativa (art. 132 de la Llei 39/2015). Es tracta d'una regulació de caràcter marcadament formal o procedimental que descendeix a qüestions de detall (periodicitat, contingut i lloc de publicació del pla normatiu). D'acord amb la STC 91/2017, FJ 6, aquesta previsió no pot entendre's emparada en el títol bàsic del règim jurídic de les Administracions públiques (art. 149.1.18 CE), per la qual cosa envaeix les competències estatutàries de les Comunitats Autònomes."*

Aquesta sentència ha estat observada, igualment, pel Consell Consultiu de les Illes Balears, entre d'altres en el dictamen núm. 71/2018, relatiu al Projecte de Decret d'instal·lació i ús d'equipaments de jocs inflables afirma el següent:

Por tanto, a la luz de lo dispuesto en la STC, cuyos efectos se producen a partir de su publicación el 22 de junio del año en curso en BOE (número 151), y a los efectos que aquí interesa, habrá que tener en cuenta que en el futuro ya no resultará exigible a las CCAA la publicación de sus iniciativas normativas en el Plan Anual Normativo previsto en el artículo 132 de la LPAC, puesto que este precepto se declara inconstitucional y, con respecto al trámite de consulta previa, regulado en el artículo 133, éste trámite seguirá siendo exigible a las CCAA, si bien no en los mismos términos que dispone el precepto legal anterior (que sólo se aplicará al Estado). Asimismo, se podrá prescindir de dicho trámite en los términos de lo dispuesto en el primer párrafo de su apartado 4º, que se mantiene por el alto tribunal.

D'acord amb el contingut de la Sentència del Tribunal Constitucional esmentada anteriorment, que declara el primer apartat de l'article 133 com a bàsic, i tenint en compte que la Llei 1/2019 recull inicialment aquesta fase de consulta prèvia de normes reglamentàries en l'article 55, amb anterioritat a la elaboració del projecte de Decret, s'ha dut a terme la consulta pública prevista en l'article 133.1 de la Llei 39/2015; per tal de recaptar l'opinió dels subjectes i organitzacions potencialment afectats per la norma. Aquesta consulta es va realitzar mitjançant publicació en la

plana web habilitada per a aquest tipus de consultes:

http://www.caib.es/sites/participacio/ca/consulta_pravia_a_laboracia_de_normativa/de, entre dia 20 de setembre i dia 10 d'octubre de 2018.

Un cop finalitzada la consulta i d'acord amb el certificat de 11 d'octubre de 2018, emès pel Cap de servei de Participació i Voluntariat de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, s'han registrat 125 visites. Segons la diligència de la cap del Servei Jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació de data 11 d'octubre de 2018, s'han registrat a través de la pàgina de Participació ciutadana, de forma telemàtica, tres aportacions:

- MCC, amb DNI 37,289,XXX X.
- NV, amb DNI 39.690.XXX X.
- IMAS.

2. Oportunitat de la regulació i del rang normatiu i adequació de les mesures proposades a les finalitats

La necessitat de regular el contingut del projecte normatiu que es tramita, és a dir, el procediment pel reconeixement de la condició de família monoparental, així com també regular alguns aspectes del reconeixement de les famílies nombroses, en el marc de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, i normativa de desplegament, deriva d'una situació de canvi constant, de redefinició de models familiars i de noves necessitats socials que fan necessari i oportú una regulació específica, tenint en compte i com a continuació als canvis derivats de l'aprovació de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, norma innovadora en l'ordenament jurídic autonòmic que defineix clarament alguns col·lectius, com les famílies monoparentals, i permet el seu accés als serveis en condicions de família nombrosa.

Es pot afirmar que la família és una institució jurídica, encara que abans de res social. Al llarg de la història de les diferents civilitzacions, s'ha considerat a la família com a fonament mateix de la societat i per *ende* de l'Estat (en tant en quant aquest és la seva forma d'organització), destacant d'una manera o d'un altre per la pròpia idiosincràsia de cada Estat, cultura i especialment religió.

En les darreres tres dècades, el concepte de família viu una completa redefinició i reinvenió, fruit de les profundes transformacions socials. S'han diversificat els models familiars, s'han redefinit les relacions entre les famílies i s'han generat noves situacions de necessitat. Així i tot, es tracta del primer marc de socialització, d'acolliment i de cura, i és la institució millor valorada per la majoria dels ciutadans.

Recentment, arrel de la crisi econòmica dels darrers anys, s'ha fet palesa la importància de les famílies i de les relacions familiars per minimitzar els seus

efectes. Les famílies s'han adaptat a aquesta situació per tal de garantir les condicions de vida dels seus membres.

Així i tot, es pot definir a la família com el conjunt de persones físiques relacionades entre si per vincles conjugals, consanguínies o de compromís amorós entre parelles. En el Dret modern quan es parla de família (per exemple: famílies nombroses, subsidi familiar, etc.) generalment es fa referència a la família nuclear. Les funcions de la família nuclear han quedat reduïdes a constituir una unitat de consum i a compartir funcions de criança, educatives, culturals i assistencials amb l'Estat, a més de mantenir el seu paper determinant en la reproducció biològica de la societat.

El Dret privat de Família destaca pel seu contingut ètic, d'ordre públic familiar, caràcter transpersonalista i imperatiu. Pot ser definit com «el conjunt de normes jurídiques de dret privat que regulen la família en tots els seus aspectes». Comprèn, essencialment, tres aspectes:

- a) les normes relatives a les relacions de parella, especialment les matrimonials; inclou la normativa sobre la seva celebració, els seus efectes personals i econòmics, els règims econòmics matrimonials durant el matrimoni en les situacions de crisi: nul·litat, separació i divorci.
- b) La filiació que comprèn la matrimonial, l'extra-matrimonial, i l'adoptiva;
- c) Les institucions de guarda legal: la pàtria potestat, la tutela i la curatela.

La família és el principal agent socialitzador en la infància per a tots els individus que la conformen i és l'agent responsable de l'atenció a les persones amb les capacitats limitades per malaltia, discapacitat o edat. Aquest paper s'ha anat ajustant i modulant als canvis socials, culturals i polítics que s'han produït en els darrers temps. La transformació no només ha afectat l'estructura de les famílies sinó també la intensitat en què desenvolupen les funcions corresponents i els models familiars.

Pel que fa a l'estructura de les famílies, resulta que se n'ha reduït el nombre de membres, com a conseqüència de la baixa fecunditat, i s'ha reduït el nombre de famílies en què conviuen tres generacions, mentre que s'ha incrementat el nombre de famílies monoparentals, en què un únic adult, majoritàriament una dona, assumeix la responsabilitat sobre els infants. Així mateix, han augmentat de manera significativa la presència de famílies que comparteixen habitatge amb d'altres i el nombre de persones que viuen soles.

Els models familiars també han canviat. Els canvis culturals han permès adaptar els marcs normatius a la realitat de la diversitat del fet familiar, des del reconeixement legal del divorci fins a l'assimilació en drets a famílies formades per parelles del mateix sexe; també s'ha avançat en l'equiparació d'algunes situacions de monoparentalitat amb el reconeixement de família nombrosa. Són adaptacions de la legislació a la diversitat i la pluralitat de la realitat social, en

molts de casos després d'anys de reivindicació per part dels col·lectius afectats i de la majoria de la societat.

Per tant, ens trobam davant una situació de canvi constant, de redefinició de models familiars i de noves necessitats socials expressades que fan necessària i oportuna una regulació específica, que integri el que ja es ve desenvolupant des de distints àmbits de l'Administració, que generi noves actuacions i que defineixi clarament alguns col·lectius, com el de les famílies monoparentals, per permetre que accedeixin als serveis en condicions similars a les de les famílies nombroses.

De fet la taxa de risc de pobresa per tipus de llar, situa al 40,6 % de les famílies monoparentals (1 persona adulta amb un o més fills dependents) en aquesta situació, tenint en compte el que preveu l'enquesta de condicions de vida de l'Institut Nacional d'Estadística corresponent a l'any 2017.

Quant a les famílies nombroses, l'article 5 de la Llei esmentada reconeix a les famílies nombroses com una de les situacions familiars amb necessitat de més protecció. L'article 6 remet a la normativa estatal (Llei 40/2003, de 18 de novembre) quant a la definició d'aquest concepte, i afegeix que també es pot considerar família nombrosa la monoparental amb un fill amb discapacitat reconeguda del 33% o superior, per la qual cosa s'amplia el concepte de família nombrosa prevista en l'article 2 de la Llei 40/2003.

Per tant, la Llei 8/2008 representa una passa més en relació amb la Llei estatal 40/2003, de 18 de novembre, de famílies nombroses, ajustant la normativa a la realitat social i econòmica actual.

A més, la normativa estatal (article 5.2 de la Llei 40/2003 i articles 2.1, 2.4, 2.5, 3.3, 3.4) ha reconegut la competència de la comunitat autònoma de residència dels sol·licitant per reconèixer la condició de família nombrosa, així com l'expedició i renovació del títol que acrediti aquesta condició i categoria; la possible expedició de documents d'ús individual; el procediment per renovar, modificar o deixar sense efecte el títol de família nombrosa; o el procediment per expedir duplicats del títol. Fins al moment, no ha existit una regulació reglamentària d'aquesta matèria a la comunitat autònoma de les Illes Balears, per la qual cosa, un desplegament adequat del previst en la normativa estatal en relació amb la condició de famílies nombroses, resultava essencial per tal de garantir la seguretat jurídica a l'hora de tramitar i resoldre els expedients.

Quant al rang normatiu de la norma, te l'article 7.6 de la Llei 8/2018 disposa que el govern de les Illes Balears ha de reglamentar els principis generals del procediment d'acreditació de la condició de família monoparental i distingir entre les famílies monoparentals de categoria general, formades per un sol progenitor o progenitora i un fill o una filla, i les de categoria especial, formades per un sol progenitor o progenitora i més d'un fill o una filla. També han de tenir la

G
O
I
B
/

consideració de categoria especial les famílies formades per un progenitor o una progenitori i un fill o una filla, si algun dels membres té un grau de discapacitat igual al 33% o superior. D'acord amb aquest article, que s'havia de posar en relació amb la disposició final primera del mateix text normatiu, el govern, a proposta de la conselleria competent en matèria de serveis socials, havia de dictar un reglament de principis generals que regulàs aquesta matèria. Per tant, i d'acord amb allò que preveu l'article 47 de la Llei 1/2019, aquesta disposició reglamentària que s'ha de dictar pel govern segons previsió legal, ha d'adoptar la forma de decret.

3. Continguts bàsics que es regulen i la seva motivació tècnica

Tal com s'ha exposat anteriorment, l'objecte del Projecte de decret de principis generals del procediment de reconeixement de família monoparental i de família nombrosa és desplegar reglamentàriament el contingut de l'article 7.6. de la Llei 8/2018, que remet a un reglament l'establiment dels principis generals del procediment d'acreditació de la condició de família monoparental i la distinció entre les famílies monoparentals de categoria general, formades per un sol progenitor o progenitora i un fill o filla, i les de categoria especial, formades per un sol progenitor o progenitora i més d'un fill o filla, així com les famílies formades per un progenitor o progenitora i un fill o filla, si algun dels membres té un grau de discapacitat igual o superior al 33 %. D'altra banda, i quant a les famílies nombroses, es desplega a la comunitat autònoma de les Illes Balears el contingut dels articles 2.4, 2.5, 3.3 i 3.4 del Reial decret 1621/2005, que estableixen que correspon a les comunitats establir el procediment administratiu per sol·licitar, expedir, renovar i modificar el títol, així com per expedir els documents d'ús individual per cada membre de la família nombrosa que tingui reconeguda oficialment aquesta condició, i l'emissió de duplicats.

El Decret s'estructura en quatre capítols:

- a) Capítol primer: Disposicions generals.
- b) Capítol segon: Procediments en relació amb el reconeixement i l'expedició del títol de família monoparental i del títol de família nombrosa. Que es divideix en dues seccions:
 - Secció primera: procediment per al reconeixement i expedició del títol de família monoparental i del títol de família nombrosa.
 - Secció segona: modificació, renovació i extinció dels títols de família nombrosa i de família monoparental.
- c) Capítol tercer: Pèrdua del títol; obligacions de les persones titulars; revocació Compatibilitat. Règim sancionador.

El capítol primer regula l'objecte del Decret en l'article 1 i contempla successivament els conceptes de família monoparental i família nombrosa; les

condicions i requisits d'ambdós tipus de famílies, així com les categories en què es divideixen les famílies monoparentals i les famílies nombroses.

L'article 1 del projecte normatiu disposa que aquest decret té per objecte la regulació dels principis generals i les normes complementàries del procediment del reconeixement de la condició de família monoparental, així com també regular alguns aspectes del reconeixement de les famílies nombroses, en el marc de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses.

Els articles 2 i 5 recullen la definició del concepte de família monoparental i família nombrosa, tenint en compte la definició ja inclosa en l'article 7 de la Llei 8/2018 i l'article 2 de la Llei 40/2003,

L'article 2 especifica els supòsits que es poden entendre inclosos dintre del concepte de família monoparental, és a dir, « la que està formada per un o més fills o filles que compleixen els requisits establerts en l'apartat 3 de l'article 7 de la Llei i que depenen econòmicament d'una sola persona progenitora, tutora, acollidora o adoptant, amb qui conviuen.

L'article 3 estableix un supòsit addicional al contemplat en la Llei 40/2003 respecte a les famílies que es poden equiparar a les famílies nombroses, i inclou la família monoparental amb un fill que tingui una discapacitat igual o superior a un 33%.

Els articles 5 i 6 recullen respectivament les categories en les quals es poden dividir les famílies monoparentals i les famílies nombroses.

El capítol II del Decret regula el procediment per al reconeixement del títol de família monoparental i del títol de família nombrosa, des de l'inici del procediment (article 8); el contingut de la sol·licitud (article 8); i la documentació que s'ha d'acompanyar (articles 9 i 10); el lloc de presentació (article 8) ; la tramitació de l'expedient (article 11); els òrgans competents i termini per resoldre (article 12); l'expedició del títol i el carnet individual (article 13); vigència dels títols i dels carnets (article 14) data d'efectes (article 14); i compatibilitats títols (article 15). L'article 7 assenyalava l'Administració competent per tramitar aquests tipus d'expedient, i s'estableix que la competència correspon al consell insular corresponent a l'illa del municipi en que estiguin empadronades les persones progenitores de la unitat familiar o les persones que tinguin al seu càrrec la tutela o l'acolliment familiar dels fills o filles.

Pel que fa a la presentació de la sol·licitud així com tots els articles relatius a la documentació que s'ha d'adjuntar a la sol·licitud, s'ha tingut en compte la possibilitat que contempla la Llei 39/2015 respecte a la supressió de l'obligació de presentar determinats documents en els procediments administratius així com

l'ús de mitjans electrònics i l'obtenció electrònica de documentació. D'altra banda, es respecta el contingut de la disposició addicional dotzena de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades, que estableix que les persones interessades tenen dret a no aportar documents que ja es trobin en poder de l'administració actuant o s'hagin elaborat per qualsevol altre administració. L'Administració actuant podrà consultar o recavar aquests documents llevat que la persona interessada s'oposi. Per tant, l'administració té l'obligació d'incorporar a l'expedient aquella documentació que es pugui recavar de forma electrònica, sense que la persona interessada presti el seu consentiment exprès, la qual cosa suposa una disminució de càrregues administratives per la persona administrada.

D'altra banda i pel que fa a l'article 13, la comunitat autònoma de les Illes Balears contempla la possibilitat de poder expedir documents d'ús individual per cada membre de la família nombrosa o de la família monoparental, tenint en compte la previsió contemplada en l'article 2.5. del Reial decret 1621/2005, de 30 de desembre.

Els articles 16 i 17, que s'inclouen en la secció segona del capítol II regulen de forma simplificada el procediment de renovació dels títols de família monoparental i família nombrosa, tenint en compte que l'article 24 estableix que són aplicables al procediment de renovació les normes del procediment per al reconeixement i l'expedició del títol de família monoparental i de família nombrosa.

Per últim, l'article 19 regula la desaparició o pèrdua del títol o carnets individuals, segons el que estableix l'article 3.4. del Reial decret 162/2000; l'article 20 recull les obligacions de comunicació i presentació de documentació, obligació que ja establia la normativa estatal respecte a famílies nombroses i que s'estén a les famílies monoparental; l'article 22 pel que fa a la comunicació i cessió de dades; i els articles 23 i 24 respecte al procediment sancionador.

Quant a la disposicions cal destacar la disposició transitòria única que regula el règim aplicable als títols de família nombrosa expedits amb anterioritat a l'entrada en vigor del Decret, i manté inicialment la seva vigència, sense que sigui necessari actualitzar els títols existents amb l'entrada en vigor de la nova norma.

Per últim, la disposició final primera, sota el títol habilitació competencial desplega l'important tasca de diferenciar aquells articles de la norma que es consideren principis generals de conformitat amb l'article 58,3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, d'aquells considerats normes complementàries o connexes. Aquest punt es desplega de forma detallada en l'apartat 7 d'aquesta memòria així com en l'informe que ha d'elaborar el servei jurídic de la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

4. Compliment dels principis reconeguts a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques

D'acord amb el contingut de la Sentència del Tribunal Constitucional núm. 55/2018, de 24 de maig, que declara el primer apartat de l'article 129 com a bàsic en el procediment d'elaboració de disposicions reglamentàries, i tenint en compte que el Projecte de Llei del govern recull inicialment aquesta fase en l'article 49, amb la iniciativa normativa que ara es tramita, cal donar compliment al contingut de l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques, que estableix el següent:

Article 129. Principis de bona regulació.

En l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, les administracions públiques han d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, i eficiència. En l'exposició de motius o en el preàmbul, segons es tracti, respectivament, d'avantprojectes de llei o de projectes de reglament, ha de quedar prou justificada la seva adequació als principis esmentats.

Amb la finalitat de desplegar en la nostra comunitat autònoma el mandat de l'article 130 de la Llei 39/2015, la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (actualment en tramitació), inclou una nova regulació pel que fa a l'avaluació normativa i adaptació de la normativa vigent als principis de bona regulació, amb els següents termes:

Article 49

Principis de bona regulació

1. En l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el Govern de les Illes Balears ha d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació, establerts en la normativa estatal bàsica. En el preàmbul dels reglaments ha d'informar sobre l'adequació a aquests principis.

2. El Consell de Govern, d'acord amb el previst en l'apartat anterior, ha d'aprovar els criteris d'elaboració normativa en relació amb la reducció del nombre de normes reguladores, la simplificació dels procediments i la reducció de càrregues administratives per a la ciutadania, així com la qualitat formal de les normes i de la seva redacció.

Per tant, i d'acord amb l'anterior, es dona compliment als següents principis:

- Principi de necessitat i eficàcia. La iniciativa normativa ha d'estar justificada per una raó d'interès general, basar-se en una identificació clara dels fins perseguits i ser l'instrument més adequat per garantir la seva consecució (article 129.2).

L'elaboració d'aquesta disposició respon a l'interès general, que té com a finalitat establir el procediment per reconèixer la condició de família monoparental i de família nombrosa, tenint en compte el que estableix la Llei autonòmica 8/2018 i la Llei estatal 40/2003, respecte a la regulació d'aquest procediment. A partir de la determinació d'aquesta condició, es podrà desplegar i aplicar el règim de

beneficis en matèria d'activitat i serveis públics d'interès general per aquelles famílies monoparentals residents a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Al llarg d'aquestes últimes dècades l'ordenament jurídic general ha integrat normes que reconeixen la realitat social respecte a les relacions dins de les famílies i l'existència de diferents tipus de família. A les Illes Balears no teníem cap llei específica dedicada a la família, necessitat que es va cobrir amb l'aprovació de la Llei 8/2018. En aplicació d'aquesta Llei cap desplegar el règim aplicable als determinats tipus de famílies existents, i visualitzar les necessitats d'aquelles famílies amb necessitats d'atenció prioritària, com són les famílies nombroses o les famílies monoparentals.

- Principi de proporcionalitat. L'elaboració d'aquesta disposició reglamentària és adequada per assolir la finalitat que la justifica, tenint en compte que l'objectiu és establir un procediment per tal de reconèixer la condició de família monoparental i de família nombrosa. L'article 7.6 al igual que la disposició final primera de la Llei 8/2018, estableix que el govern ha d'aprovar un reglament de principis generals sobre el procediment d'acreditació de la condició de família monoparental. La Llei 1/2019, del Govern de les Illes Balears, en l'article 46, atribueix la potestat reglamentària al Govern; així mateix, l'art. 47 determina que aquestes disposicions han d'adoptar la forma de Decret. A més, i a

- Principi de seguretat jurídica. La iniciativa normativa s'ha d'establir de forma coherent amb el resta de l'ordenament jurídic, nacional i de la Unió Europea, per generar un marc normatiu estable, previsible, integrat, clar i segur, que ens facilita el coneixement i la comprensió i, en conseqüència, l'actuació i la presa de decisions de les persones i empreses. S'ha optat per un decret que reguli conjuntament el procediments de reconeixement de la família nombrosa i la família monoparental, atesa la relació existent entre ambdós supòsits. Amb aquest Decret es consolidarà un marc reglamentari, entre altres aspectes, respecte al procediment per reconèixer, modificar, renovar o extingir els títols de família monoparental i família nombrosa. Quant al primer cas com a regulació ex novo en desplegament reglamentari de la Llei 8/2018, de 31 de juliol; i respecte a les famílies nombroses com a regulació nova d'un procediment que d'acord amb la normativa estatal (Llei 40/2003 i RD 1621/2005) s'havia de regular per les comunitats autònomes d'acord amb la competència que tenien respecte a la matèria, i que fins ara no s'havia fet, en perjudici del principi de seguretat jurídica. D'altra banda, i al respecte, s'ha introduït en el títol del Projecte que es tracta d'un Decret de principis generals, a fi de completar l'ordenament jurídic donant contingut a la previsió legal esmentada i garantint una regulació comú bàsica que determina els trets essencials de la matèria que permeti als consells insulars exercir la potestat reglamentària

- Principi de transparència. les administracions públiques han de possibilitar l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa vigent i els documents propis del seu procés d'elaboració, en els termes establerts a l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon

govern; han de definir de manera clara els objectius de les iniciatives normatives i la seva justificació en el preàmbul o exposició de motius, i han de possibilitar que els destinataris potencials tinguin una participació activa en l'elaboració de les normes (article 129.5). A més, l'article 51 de la Llei 1/2019, sota el títol transparència i participació ciutadana en el procediment d'elaboració normativa a través del lloc web, disposa expressament que en el lloc web de l'administració autonòmica hi ha d'haver un espai específic en el qual es puguin consultar les iniciatives normatives i l'estat de la tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir que els ciutadans disposin d'accés permanent a la informació que, a la vegada, faciliti la participació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics.

En virtut d'aquest principi, s'ha presentat aquest Projecte de decret al tràmit de consulta pública prèvia d'acord amb el que s'ha explicat en el punt 1 del present informe. A partir d'aquí s'inicia la publicació dels successius tràmits en el procediment d'elaboració normativa en el lloc web

http://www.caib.es/sites/M170613081930629/ca/iniciatives_normatives_en_tramitacia_5

D'altra banda, i tenint en compte l'article 58 de la Llei 1/2019, així com l'establert en l'article 133 de la Llei 39/2015, de 1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, s'ha de sotmetre el projecte de reglament a la consulta de les conselleries de l'administració autonòmica, a l'audiència dels interessats, a la consulta dels ajuntaments, i a informació pública, tenint en compte que atès el nombre de potencials destinataris de la norma, el tràmit de publicació de la norma en el portal web corresponent, així com el tràmit d'informació pública és essencial.

- Principi d'eficiència. Aquesta norma implica l'aportació d'un seguit de documents per part dels interessats, per la qual cosa es requereix l'elaboració d'un estudi de càrregues administratives que s'adjuntarà a l'expedient. Es considera que les càrregues administratives que suposa la presentació de sol·licituds o renovació dels títols de famílies monoparentals i famílies nombroses resulten proporcionades a les finalitats que es pretenen assolir i als beneficis obtinguts a conseqüència de l'obtenció del reconeixement d'aquestes condicions. Es tracta d'un Decret nou que per una banda, regula un procediment que fins ara s'aplicava a la pràctica de conformitat amb la normativa estatal de família nombrosa, per la qual cosa no existirien càrregues noves respecte a aquest procediment. D'altra banda, i pel que fa al reconeixement de la condició de família monoparental, si que es tracta d'un procediment nou que implica obligatòriament noves càrregues inherents a la implantació d'un nou procediment. No obstant això, s'ha de tenir en compte l'aplicació de la nova Llei orgànica de protecció de dades que permet la incorporació de documentació necessària per resoldre un expedient, d'ofici, i sense necessitat d'autorització expressa de més a més no només no s'afegeixen noves càrregues, sinó que

poden disminuir en el cas de sol·licitud conjunta de la valoració de la situació de discapacitat i dependència.

D'altra banda, cal tenir en compte l'article 49 de la Llei 1/2019 pel que fa als principis de bona regulació que han de regir la potestat reglamentària del govern de les Illes Balears, que estableix dos principis addicionals respecte a la Llei 39/2015:

- Principi de qualitat i simplificació: el que fa a la qualitat normativa, definida en la Llei 4/2011, en el procés d'elaboració d'aquesta norma se segueix el procediment establert legalment, amb respecte als principis de bona regulació i amb previsió d'un control posterior de la norma sobre el manteniment d'aquesta adequació, que es detalla en el punt següent. A més, s'inclou un informe de càrregues administratives, per tal de valorar les mesures de simplificació documental respecte a la normativa anterior, tenint en compte les mesures de simplificació documental que s'inclouren en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

5. Previsió de l'avaluació posterior de la norma

La Llei 39/2015, s'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, a l'article 130, referent a l'avaluació normativa i adaptació de la normativa vigent als principis de bona regulació, estableix que les administracions públiques han de revisar periòdicament la seva normativa vigent per adaptar-la als principis de bona regulació i per a comprovar la mesura amb la qual les normes en vigor han aconseguit els objectius prevists i si estava justificat i correctament quantificat el cost i les càrregues imposables per elles. El resultat de l'avaluació es plasmarà en un informe que es farà públic, amb el detall, periodicitat i per l'òrgan que determini la normativa reguladora de l'Administració corresponent.

Prèviament, la Llei 20/2013, de 9 desembre, de garantia de la unitat de mercat, en l'article 15, referent a l'avaluació periòdica de la normativa, ja va disposar que:

1. Totes les autoritats competents avaluaran periòdicament la seva normativa a fi de valorar l'impacte de la mateixa en la unitat de mercat.
 2. Sense perjudici de l'avaluació establerta a l'apartat anterior, les conferències sectorials impulsaran l'avaluació periòdica en les matèries de la seva competència, així com els canvis normatius que puguin procedir, en el marc de l'establert en l'article 12 d'aquesta Llei. A aquest efecte, les conferències sectorials concretaran, amb periodicitat anual, el programa d'avaluació que es considera prioritari per al període.
- (...)

A l'àmbit autonòmic, la Llei 4/2011, de 31 març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, en l'article 13, apartat 1, referent a la millora de la regulació, disposa que:

1. S'impulsarà l'avaluació de l'impacte normatiu que té a la societat la regulació ja existent, especialment quant a les conseqüències econòmiques en la ciutadania i el teixit empresarial derivades de la seva aplicació. S'impulsarà la simplificació normativa, la qual cosa implica la revisió sistemàtica de la legislació amb el fi de garantir la qualitat formal de les normes i el fet que estiguin escrites en termes clars, precisos i accessibles per a la ciutadania. En aquest sentit, s'adoptaran mesures que tendeixin a reduir el número de normes reguladores i la seva dispersió i es fomentaran els textos refosos.

A fi de desplegar en la nostra comunitat autònoma el mandat de l'article 130 de la Llei 39/2015, l'avantprojecte de Llei del Govern de les Illes Balears (actualment en tramitació), inclou una nova regulació pel que fa a l'avaluació normativa i adaptació de la normativa vigent als principis de bona regulació, amb els següents termes:

1. L'Administració de la Comunitat Autònoma ha d'avaluar periòdicament la normativa vigent de la Comunitat Autònoma en relació als principis de bona regulació i per comprovar la mesura en què les normes en vigor han aconseguit els objectius prevists i si estaven justificades i correctament quantificats el cost i les càrregues imposades en aquestes normes.
2. El Consell de Govern ha de fixar els criteris per determinar quines normes s'han d'avaluar, el nivell de detall i la periodicitat, així com l'òrgan encarregat de fer públic el resultat de l'avaluació."

Per tant, sembla que serà la llei del govern la que establirà el sistema d'avaluació normativa aplicable al nostre ordenament jurídic. D'acord amb la redacció actual serà el Consell de Govern que haurà de fixar els criteris i mecanismes per dur a terme aquesta avaluació.

Al marge de tot l'anterior, el Consell Consultiu s'ha pronunciat al respecte del control posterior de la normativa. Així el Dictamen núm. 19/2017 estableix el següent:

Aunque no sea objeto de este dictamen, sí quiere hacer mención este Consejo Consultivo a la última de las novedades que la Ley 39/2015 ha introducido respecto a la potestad reglamentaria dado que ello puede afectar a futuros expedientes.

Junto al control ex ante al que hemos hecho mención, la Ley 39 exige un control ex post una vez ya finalizado el procedimiento. Hasta ahora, la Administración cumplía su cometido aprobando la norma por el órgano competente y su publicación en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 60 del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears. Sin embargo, el art. 130 de la Ley 39/2015 introduce la necesidad de realizar un control ex post de las disposiciones generales que se hayan aprobado mediante la revisión periódica por parte de la Administración de su normativa vigente y ello con una triple finalidad:

- a) para adaptarla a los principios de buena regulación, en el supuesto de que no lo esté.*
- b) para comprobar la medida en que las normas en vigor han conseguido los objetivos previstos.*
- c) para comprobar si estaba justificado y correctamente cuantificado el coste y cargas impuestas en ellas. Asimismo, se exige que el resultado de la evaluación de plasmará en un informe que se hará público, con el detalle, periodicidad y por el órgano que se determine.*

Aquesta observació s'ha recollit també en el dictamen núm. 72/2017 en què, a més a més, s'ha inclòs la necessitat de que s'inclogui l'avaluació normativa d'una norma en concret dins de la seva memòria d'impacte normatiu. Així, aquest dictamen estableix en la consideració jurídica segona, apartat d), i com a complement a l'establert en el dictamen 19/2017, el següent:

A efectos del cumplimiento de esta disposición, se echa en falta la mención en la memoria de las medidas que se adoptan para implementar esta previsión legal. Como observación esencial, se debe completar la memoria con un apartado en el que se indiquen las medidas que se llevarán a cabo para hacer efectivo este mandato legal.

Així doncs, cal que la memòria justificativa o d'impacte normatiu inclogui les mesures que es duren a terme per donar compliment al control posterior que ha de garantir, en darrera instància, el manteniment del compliment dels principis de bona regulació de la normativa un cop ja aprovada.

Pel que fa al projecte normatiu que ara es tramita, i sense perjudici de la futura aprovació d'una llei autònoma que reguli aquests extrems, es preveuen els següents controls: en primer lloc, un control ordinari que ha de recaure sobre l'òrgan gestor competent en la matèria de la norma, en aquest cas la Direcció General de Planificació, Equipaments i Formació en coordinació amb la Secretaria General de la Conselleria competent. Al respecte, trobam que l'article 16 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma atorga als directors generals, entre d'altres funcions, la d'impulsar

propostes normatives en les matèries pròpies concernents a la seva direcció general.

Així, aquest òrgan és el principal encarregat de l'aplicació i de l'efectiu compliment de la norma, que ha de revisar que la norma segueixi respectant els principis de bona regulació, s'adeqüi a la finalitat per a la qual va ser aprovada i que ha de proposar la revisió o la modificació dels aspectes no desitjats que se'n puguin derivar o d'aquells aspectes que han perdut la raó de ser. Aquesta avaluació ha de ser periòdica i intrínseca al compliment de la normativa i si de la mateixa es desprèn la necessitat de revisió, l'òrgan competent hauria d'elaborar un informe que pot incloure, entre d'altres, els aspectes següents:

- L'eficàcia de la norma, als efectes de determinar en quina mesura s'han aconseguit les finalitats que es pretenien amb la seva aprovació.
- L'eficiència de la norma, identificant les càrregues administratives que podien no haver estat necessàries.
- La sostenibilitat de la disposició, en el marc previst per la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, i en la resta de l'ordenament jurídic.

Així mateix, es preveu que l'òrgan gestor pugui consultar a altres òrgans o entitats competents pel que fa a les incidències que puguin sorgir en l'aplicació de la normativa, així com formular recomanacions específiques de modificació i, en el seu cas, derogació de la norma avaluada, quan així ho aconsellàs el resultat de l'anàlisi.

D'altra banda, l'òrgan gestor també tindrà en compte les aportacions i suggeriments d'altres òrgans o entitats competents que intervenguin o estiguin sotmesos a la normativa, als efectes oportuns dins l'àmbit de les seves competències.

Per últim, es preveu un control extraordinari, en el marc dels òrgans de coordinació o de participació ciutadana, per part del Comitè d'Avaluació de Necessitats de Serveis Socials (article 45 de la Llei 4/2009, de serveis socials de les Illes Balears) que entre d'altres funcions ha d'avaluar l'eficiència i la qualitat del sistema de serveis socials; i per part de la Conferència Sectorial de Serveis Socials (article 47 de la Llei 4/2009), que entre altres finalitats ha d'elaborar fórmules concretes de nova regulació i de revisió de la normativa vigent.

6. Marc normatiu

La Declaració Universal dels Drets Humans defineix la família com l'element natural i fonamental de la societat i estableix l'obligació que la societat i l'Estat la protegeixin. Així, l'article 25 de la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides de 1948, que proclama el següent: «Tota persona té dret a un

nivell de vida que assegurí, a ella i també a la seva família, la salut i el benestar, i en especial l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris».

Igualment, la Carta Social Europea fixa el compromís dels signants amb el foment de la protecció econòmica, jurídica i social de la família com a cèl·lula fonamental de la societat.

L'Estat espanyol s'ha adherit a diverses Declaracions Internacionals com el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics (art.24), el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (art.10.3), la Declaració dels drets del Nen, proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides de 20 de novembre de 1959 que reivindica també la necessitat de protegir i oferir l'assistència necessària a la família perquè aquesta pugui assumir plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat, mentre es considera a la mateixa com el grup fonamental de la societat i mitjà natural per al creixement i benestar de tots els seus membres, especialment dels més vulnerables com els nens i nenes i al Conveni número 6 de la Comissió Internacional de l'Estat Civil, sobre determinació de la filiació materna de fills no matrimonials fet a Brussel·les el 12 de setembre de 1962 i se signen els Convenis de la Organització Internacional del Treball núm. 79, 90, 123 i 138 sobre treball de menors.

L'article 9.2 de la Constitució espanyola estableix el principi d'igualtat material, que ha de dur al legislador a introduir les mesures correctores necessàries per tal que els membres de les famílies nombroses no quedin en situació de desavantatge en referència a l'accés als bens econòmics, culturals i socials. D'altra banda, l'article 39 de la Constitució espanyola disposa que els poders públics han d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de la família.

L'article 149 de la Constitució delimita, juntament amb els articles 148 i 150, el repartiment de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes, integrant-se en el bloc normatiu que permet determinar el grau de descentralització política o quàntum de poder reconegut a tots dos ens. En particular, el precepte que és objecte de comentari determina les competències que corresponen, de manera exclusiva, a l'Estat i que, en principi, no podran pertànyer a les Comunitats Autònomes, excepte que s'utilitzi la tècnica de les Lleis Orgàniques de transferència i delegació previstes en l'art. 150.2 CE.

Per altra banda, l'article 148.1.20 possibilita a les comunitats autònomes assumir l'assistència social com a competència. I reconeix implícitament el dret als Serveis Socials que es traça d'una forma específica en tractar de grups subjectiu com per exemple la família (art. 39), els emigrants (art. 42), la joventut (art. 48), les persones amb discapacitat (art. 49) etc. Igualment, en la Constitució es formulen compromisos en matèria de política social de forma explícita: educació, formació

religiosa i moral i gestió de centres docents amb fons públics (art. 27 dret a la política de formació i readaptació professional (art. 40); dret a la seguretat i higiene en el treball (art. 40); dret al règim públic de la Seguretat Social (art. 41); dret a la salut pública (art. 43); dret a l'adequada utilització de l'oci (art. 43); dret al gaudi del medi ambient i millora de la qualitat de vida (art. 45); dret a l'habitatge (art. 47); etc.

La regulació de la família en els termes en què l'article 39 de la CE ho fa suposa un canvi espectacular en l'ordenació d'aquesta institució a Espanya. Per això, al llarg d'aquests anys s'han anat aprovant lleis que han modificat radicalment la fisonomia del Codi Civil en matèria de dret de família. Els especialistes no dubten que les dues lleis principals de desenvolupament de l'article 39 van ser la Llei 11/1981, de 13 de maig, de modificació del Codi Civil, en matèria de filiació, pàtria potestat i règim econòmic del matrimoni i la Llei 30/1981, de 7 de juliol, per la qual es modifica la regulació del matrimoni en el Codi Civil i es determina el procediment a seguir en les causes de nul·litat, separació i divorci. Dues lleis que s'aproven per l'impuls de la Unió de Centre Democràtic i que estigueren embolicades en un gran debat social i polític que fa que es presentin i s'aprovin per la Corts Generals sense un preàmbul on s'expressessin les importants finalitats que tenien assignades (canviar el règim familiar a Espanya). En la línia d'aquest nou plantejament en matèria de família, Espanya s'adhereix el 27 de gener de 1984 al Conveni número 6 de la Comissió Internacional de l'Estat Civil, sobre determinació de la filiació materna de fills no matrimonials fet a Brussel·les el 12 de setembre de 1962.

Tot el relatiu als deures assistencials dels pares amb els seus fills queda regulat en el Codi Civil, que es va adequar a la Constitució en aquesta matèria mitjançant la Llei 11/1981, de 13 de març, que va modificar entre uns altres el relatiu a filiació, pàtria potestat, i que va establir així mateix el deure dels pares d'alimentar, educar i procurar una formació integral per als seus fills.

Dins del camp de les mesures polítiques de caràcter general al llarg d'aquests anys s'han aprovat diferents plans de protecció i suport a la família. Entre els últims redactats cal destacar el Pla Estratègic Nacional de Suport a la Infància i Adolescència 2013-2016 i el vigent Pla Integral de Suport a la Família 2015-2017.

També les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves respectives competències, han adoptat plans i programes similars, podent citar com a exemple, entre d'altres, l'Estratègia de Suport a la Família de la Comunitat de Madrid 2016-2021 o el II Pla integral de suport a la família, la infància i l'adolescència de la Comunitat Foral de Navarra.

A nivell estatal, i quant a les famílies nombroses, la primera norma que regulà el concepte de família nombrosa fou la Llei de 13 de desembre de 1943, sobre

protecció de famílies nombroses. Posteriorment, s'aprovà la Llei 25/1971, de 19 de juny, que derogà la norma anterior. Por últim i actualment, aquesta matèria es regula en la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció de famílies nombroses. L'evolució del concepte de família nombrosa es pot comprovar amb la primera redacció que s'establí en la Llei de 13 de desembre de 1943 i en la Llei 25/1971, així com les successives redaccions de l'article 2 de la Llei 40/2003:

a) Redacció que s'establí en la Llei de 13 de desembre de 1943, sobre protecció a les famílies nombroses que disposa, en l'article primer, que es considerarà família nombrosa « *la compuesta por el cabeza de familia, el cónyuge, sxi lo hubiere, y cuatro o más hijos legítimos o legitimados, solteros, menores de dieciocho años o mayores incapacitados para el trabajo. Cuando el hijo no estuviera emancipado y los ingresos que disfrute por su trabajo o rentas de cualquier otra naturaleza no rebases la cifra de sis mil pesetas anuales, los dieciocho años se considerarán prorrogados hasta los veintitrés* ».

b) Redacció que s'establí en la Llei 25/1971, de 19 de juny, concretament l'article 2 va recollir la definició següent:

uno. Se considerará familia numerosa la que, reuniendo las demás condiciones que se señalan en esta Ley, esté constituida por:

a) El cabeza de familia, su cónyuge y cuatro o más hijos.

b) El cabeza de familia, su cónyuge, si lo hubiere, y tres hijos, siempre que uno de éstos sea subnormal, minusválido o incapacitado para el trabajo en los términos que reglamentariamente se determine.

c) El cabeza de familia en situaciones de viudedad, de separación matrimonial legal o hecho, en la forma y condiciones que reglamentariamente se establezca, y, en cualquiera de estos supuestos, tres hijos.

d) El cabeza de familia, su cónyuge si lo hubiere, cuando alguno de ellos tuviera incapacidad absoluta para todo trabajo, concurriendo tres hijos.

Dos. El Ministerio de Trabajo, oída la Delegación Nacional de la Familia, podrá asimilar a familias numerosas, en cada caso concreto, a aquellas que, sin reunir las condiciones exigidas en el número anterior, se encuentren en situaciones familiares de especial gravedad, que por razones de protección social, aconsejen la concesión total o parcial de los beneficios que establece la presente Ley, según la categoría a que sean asimilados.

Tres. A efectos de lo dispuesto en este artículo, los hijos podrán ser legítimos, legitimados, naturales reconocidos, ilegítimos con derecho a alimentos, o adoptivos, unos y otros de ambos cónyuges o de cualquiera de ellos.

c) Redacció original vigent des de dia 10 de desembre de 2003, data d'entrada en vigor de la Llei 40/2003 fins a dia 31 de desembre de 2007:

1. A los efectos de esta Ley, se entiende por familia numerosa la integrada por uno o dos ascendientes con tres o más hijos, sean o no comunes.

2. Se equiparan a familia numerosa, a los efectos de esta Ley, las familias constituidas por:

a) Uno o dos ascendientes con dos hijos, sean o no comunes, siempre que al menos uno de éstos sea discapacitado o esté incapacitado para trabajar.

b) Dos ascendientes, cuando ambos fueran discapacitados, o, al menos, uno de ellos tuviera un grado de discapacidad igual o superior al 65 por 100, o estuvieran incapacitados para trabajar, con dos hijos, sean o no comunes.

c) *El padre o la madre separados o divorciados, con tres o más hijos, sean o no comunes, aunque estén en distintas unidades familiares, siempre que se encuentren bajo su dependencia económica, aunque no vivan en el domicilio conyugal.*

En este supuesto, el progenitor que opte por solicitar el reconocimiento de la condición de familia numerosa, proponiendo a estos efectos que se tengan en cuenta hijos que no convivan con él, deberá presentar la resolución judicial en la que se declare su obligación de prestarles alimentos.

En el caso de que no hubiera acuerdo de los padres sobre los hijos que deban considerarse en la unidad familiar, operará el criterio de convivencia.

d) *Dos o más hermanos huérfanos de padre y madre sometidos a tutela, acogimiento o guarda que convivan con el tutor, acogedor o guardador, pero no se hallen a sus expensas.*

e) *Tres o más hermanos huérfanos de padre y madre, mayores de 18 años, o dos, si uno de ellos es discapacitado, que convivan y tengan una dependencia económica entre ellos.*

3. *A los efectos de esta Ley, se consideran ascendientes al padre, a la madre o a ambos conjuntamente cuando exista vínculo conyugal y, en su caso, al cónyuge de uno de ellos.*

Se equipara a la condición de ascendiente la persona o personas que, a falta de los mencionados en el párrafo anterior, tuvieran a su cargo la tutela o acogimiento familiar permanente o preadoptivo de los hijos, siempre que éstos convivan con ella o ellas y a sus expensas.

4. *Tendrán la misma consideración que los hijos las personas sometidas a tutela o acogimiento familiar permanente o preadoptivo legalmente constituido.*

5. *A los efectos de esta Ley, se entenderá por discapacitado aquel que tenga reconocido un grado de minusvalía igual o superior al 33 por 100 y por incapaz para trabajar aquella persona que tenga reducida su capacidad de trabajo en un grado equivalente al de la incapacidad permanente absoluta o gran invalidez.*

d) Redacció derivada de la Llei 40/2007, de 4 de desembre, que afegeix un apartat segon al paràgraf tercer a la Llei 40/2003, de manera que s'equipara a família nombrosa el pare o la mare amb dos fills, quan hagi mort l'altre progenitor.

e) Redacció derivada de la Llei 26/2015, de 28 de juliol, que completa l'apartat quart de l'article 2 de la Llei 40/2003 amb el contingut següent: *Los menores que habiendo estado en alguna de estas situaciones alcancen la mayoría de edad y permanezcan en la unidad familiar, conservarán la condición de hijos en los términos establecidos en el artículo 3 de la presente ley.*

Actualment, les comunitats autònomes són competents per al reconeixement de al condició de família nombrosa i l'expedició i renovació del títol corresponent, així com per exercir la potestat sancionadora en la part i la quantia establertes en la legislació vigent. D'altra banda, la majoria de les matèries en què es possible reconèixer beneficis per a les famílies nombroses es troben dintre de les competències de les comunitats autònomes i, fins i tot, del de les corporacions locals. L'article 5.2 de la Llei 40/2003 disposa que la comunitat autònoma de residència de la persona sol·licitant assumirà la competència per al reconeixement de la condició de família nombrosa, així com per l'expedició i revocació del títol que acrediti l'esmentada condició i categoria. A més, la disposició addicional segona d'aquesta llei estableix que l'estat, les comunitats autònomes i les administracions locals, en l'àmbit de les seves respectives competències, podran

ampliar l'acció protectora d'aquesta llei per contribuir a la major efectivitat del principi que estableix l'article 39 de la CE.

Per últim, la disposició final primera d'aquesta Llei que, d'acord amb el que preveuen els articles 39 i 53 de la Constitució, defineix les condicions bàsiques per garantir la protecció jurídica i econòmica de les famílies nombroses, resulta d'aplicació general a l'empara de l'articles 149.1.1., 7 i 17 de la CE, amb excepció dels articles 11 a 16 que resulten d'aplicació directa en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

El Reial decret 1621/2005, de 30 de desembre, de famílies nombroses, es dictà de conformitat amb la disposició final segona de la Llei 40/2003, per tal de desplegar el règim jurídic aplicable a les famílies nombroses. En aquest reglament s'estableix expressament que correspon a les comunitats autònomes l'establiment i expedició de títols oficials de família nombrosa; l'establiment del procediment administratiu per a la sol·licitud i expedició del títol, així com del procediment de renovació, modificació o extinció.

D'acord amb l'anterior, i tenint en compte la competència de les comunitats autònomes per dictar normes en aquest àmbit, s'han dictat nombroses lleis i reglaments que regulen aquesta matèria, sempre d'acord amb la competència de l'estat de conformitat amb el que preveuen els articles 149.1.1., 7 i 17 de la CE:

- Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies, i Decret 151/2009, de 29 de setembre, de desplegament parcial d'aquesta llei, en l'àmbit territorial de Catalunya.
- Llei 20/2003, de 25 de març, de famílies nombroses de Navarra, que es desplega mitjançant el Decret 38/2010, de 21 de juny.
- Ordre SAN/12/2005, de 16 de febrer, en relació amb la creació de la targeta acreditativa del títol de família nombrosa en la comunitat autònoma de Cantàbria.
- Ordre de 16 de març de 2007 de la comunitat autònoma d'Aragó, en relació amb el procediment d'expedició del títol de família nombrosa
- Ordre de 21 de setembre de 2007, en relació amb el títol i carné de família nombrosa expedits en la comunitat valenciana.
- Llei 17/2010, de 29 de desembre, de famílies nombroses i maternitat de Castilla la Mancha.
- Decret 1/2011, de de 13 de gener, que regula el procediment per al reconeixement de la condició de família nombrosa i l'expedició i renovació del títol en la comunitat autònoma de Castilla Lleó.
- Decret 141/2014, de 29 de desembre, mitjançant el qual es regula el procediment per al reconeixement de la condició de família nombrosa i l'expedició i la targeta individual de família nombrosa de la comunitat de Madrid.

- Decret 45/2015, de 30 de març, que regula el procediment per al reconeixement de la condició de família nombrosa i l'expedició i renovació del títol que acredita aquesta condició i la categoria en la comunitat autònoma d'Extremadura.
- Decret 21/2018, de 16 de maig, que regula el procediment per al reconeixement de la condició de família nombrosa i l'expedició i renovació del títol que acredita aquesta condició i la categoria del Principat d'Astúries.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, al seu article 30.15 assigna a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria d'acció i benestar social. D'altra banda, l'article 16.3, en l'àmbit de la defensa i la promoció dels drets socials dels ciutadans de les Illes Balears, estableix que l'actuació de la comunitat autònoma de les Illes Balears haurà de centrar-se primordialment, entre d'altres, en els àmbits corresponents a la defensa integral de la família, la protecció específica i la tutela social del menor, i l'assistència social a les persones que sofreixin marginació, pobresa o exclusió social, així com la protecció social contra la violència, especialment la violència de gènere.

El Reial Decret 251/1982, de 15 de gener, de transferència de competències, funcions i serveis de la l'Administració de l'Estat a ens preautonòmics en matèria de serveis i assistències socials, disposa que en matèria de famílies nombroses correspon als ens preautonòmics la gestió del reconeixement de la condició de família nombrosa, l'expedició dels títols i l'expedició, amb subjecció al model nacional establert a l'efecte pel Ministeri de Treball i Seguretat Social, així com la facultat sancionadora en la part i la quantia que estableix la legislació vigent.

Per altra banda, l'apartat a) de l'article 1 de la Llei 12/1993, de 20 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars, atribueix als Consells Insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera, les competències de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de concessió i renovació dels títols de família nombrosa.

L'article 70.4 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció actualment vigent, estableix com a competències pròpies dels consells insulars els serveis socials i l'assistència social. L'article 72.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears disposa que les competències que són atribuïdes com a pròpies als consells insulars, aquests n'exerceixen la potestat reglamentaria.

L'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia estableix que les competències que, d'acord amb aquest Estatut, els consells insulars hagin assumit com a pròpies, el Govern de les Illes Balears pot establir el principi general sobre la matèria, garantint l'exercici de la potestat reglamentaria per part dels consells insulars.

L'article 2.1 del text consolidat dels Estatuts de Institut Mallorquí d'Afers Socials (en endavant, IMAS), aprovat pel Ple de 13 d'octubre de 2016 (BOIB núm. 140, de 5 de novembre) disposa que l'IMAS té per objecte l'exercici, en forma directa i

descentralitzada, de les competències atribuïdes per qualsevol títol al Consell de Mallorca en matèria de serveis socials i menors.

La Llei 8/2018, de 31 de juliol, ha estat la primera norma autonòmica de rang legal que regula en l'àmbit autonòmic, la protecció a la família, tenint en compte el canvi dels models familiars i donant resposta a les noves situacions familiars. L'article 2 d'aquesta Llei recull els principis rectors de la política de protecció de les famílies, entre els quals s'ha de destacar la lletra f), és a dir, la protecció a les famílies que es troben en situacions de vulnerabilitat, amb la prioritització de les situacions familiars que requereixen un grau de suport més alt. D'altra banda, l'article 5 defineix les situacions familiars amb necessitat de més protecció i disposa que són aquelles que han de tenir una atenció prioritària o específica, atesa l'especial dificultat per acomplir la cura i l'atenció als membres que en formen part, en situació de vulnerabilitat econòmica o social. L'apartat segon d'aquest article assenyala, entre les situacions familiars amb necessitat de més protecció, les famílies nombroses. L'article 6 d'aquesta Llei defineix les famílies nombroses i disposa que són aquelles que determina la legislació estatal vigent en aquesta matèria i les famílies monoparentals amb un fill amb discapacitat reconeguda del 33% o superior. En tant, la Llei 8/2008 representa una passa més en relació amb la Llei estatal 40/2003, de 18 de novembre, de famílies nombroses, ajustant la normativa a la realitat social i econòmica actual.

Respecte a les famílies monoparentals, d'acord amb el dret autonòmic comparat, actualment diverses comunitats autònomes que han decidit abordar la nova realitat familiar actual d'acord amb les noves necessitats socials sorgides amb una regulació específica de les famílies monoparentals:

- Decret 19/2018, de 9 de març, en relació amb el procediment de reconeixement de la condició de família monoparental de la comunitat autònoma valenciana
- Llei Foral 5/2019, de 7 de febrer, per a l'acreditació de les famílies monoparentals en Navarra.
- Decret 26/2019, de 14 de març, de reconeixement de la condició de família monoparental en la comunitat autònoma de Cantàbria.
- Ordre 348/2019, de 4 d'abril, que regula els requisits per a la qualificació de família monoparental i el procediment de reconeixement i expedició del títol de família monoparental de la comunitat autònoma d'Aragó.

L'article 5 de la Llei 8/2018 reconeix a les famílies monoparentals com una de les situacions familiars amb necessitat de més protecció. D'altra banda, l'article 7 defineix el concepte de famílies monoparentals com les que estan formades per un o més fills o filles que compleixen els requisits establerts en l'apartat 3 d'aquest article i que depenen econòmicament d'una sola persona progenitora, tutora, acollidora o adoptant, amb qui conviuen. A més, l'apartat segon d'aquest mateix article disposa que a l'efecte d'aquesta Llei, també es consideren famílies monoparentals les següents:

- a) La família en què el progenitor o progenitora amb fills o filles a càrrec conviu alhora amb una altra persona o persones amb qui no té cap relació matrimonial o d'unió estable de parella, d'acord amb la legislació civil.
- b) La família en què el progenitor o progenitora que té la guarda dels fills o filles no percep cap pensió pels aliments d'aquests fills o filles establerta judicialment i té interposada la denúncia o reclamació civil o penal corresponent.
- c) La família en què el progenitor o progenitora amb fills o filles a càrrec ha patit abandonament de família per part de l'altre progenitor o progenitora o convivent.

L'apartat tercer d'aquest article estableix els requisits que han de complir els fills o filles per tal que es reconegui i mantengui la condició de família monoparental:

- a) Tenir menys de 21 anys, o tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33 % o estar incapacitades per treballar, amb independència de l'edat. Aquest límit d'edat s'amplia fins a 25 anys si cursen estudis reglats o ocupacionals, o de naturalesa anàloga, o bé si cursen estudis encaminats a obtenir un lloc de treball.
- b) Conviure amb el progenitor o progenitora. S'entén que la separació transitòria per tractament mèdic, rehabilitació o altres causes similars, inclosos els supòsits de força major, privació de llibertat del progenitor o progenitora o dels fills i filles, o internament d'acord amb la normativa reguladora de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, o per raons d'estudi o treball per un període igual o inferior a cinc anys, no trenca la convivència entre el progenitor o progenitora i els fills i filles, encara que sigui conseqüència d'un trasllat temporal a l'estranger.
- c) Dependre econòmicament del progenitor o progenitora. Es considera que hi ha dependència econòmica sempre que cadascun dels fills o filles no obtengui uns ingressos superiors, en còmput anual, a 1,37 vegades l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM), incloses les pagues extraordinàries. Aquest límit no opera pels ingressos derivats de pensions i prestacions públiques, ni quan el progenitor o progenitora estigui en situació d'inactivitat, per atur, jubilació o incapacitació, sempre que els ingressos del progenitor o progenitora no siguin superiors, en còmput anual, al salari mínim interprofessional vigent, incloses les pagues extraordinàries.

L'apartat quart d'aquest article exigeix que tots els membres de la unitat familiar tinguin la residència a les Illes Balears.

G
O
I
B
/

Una família monoparental perd aquesta condició en el moment en què la persona que encapçala la unitat familiar contreu matrimoni amb una altra persona o hi constitueix una unió estable de parella d'acord amb la legislació, o bé quan la unitat familiar deixa de complir qualsevol dels requisits establerts per tenir la condició de família monoparental.

L'apartat setè disposa que als efectes d'aquesta llei, les famílies monoparentals amb dos o més fills o filles s'equiparen al règim d'ajuts i exempcions previst en la normativa vigent d'àmbit autonòmic per a les famílies nombroses.

Per últim, cal esmentar que l'apartat sisè d'aquest article remet a un reglament que ha d'elaborar el govern de les Illes Balears, en relació amb l'establiment dels principis generals del procediment d'acreditació de la condició de família monoparental i distingir entre les famílies monoparentals de categoria general, formades per un sol progenitor o progenitora i un fill o filla, i les de categoria especial, formades per un sol progenitor o progenitora i més d'un fill o filla. També han de tenir la consideració de categoria especial les famílies formades per un progenitor o progenitora i un fill o filla, si algun dels membres té un grau de discapacitat igual o superior al 33 %. En tot cas, la Llei 8/2018 atribueix als consells insulars la gestió del procediment d'acreditació. Aquest article s'ha de posar en relació amb la disposició final primera d'aquesta Llei que habilita al govern de les Illes Balears per tal que aprovi un reglament de principis generals en un termini màxim de dotze mesos des de l'aprovació de la Llei 8/2018.

Quant a les obligacions de les persones titulars de família monoparental, l'article 31 de la Llei 8/2008 estableix les següents:

- a) Comunicar a l'administració competent, en el termini màxim de tres mesos, qualsevol variació que es produeixi a la unitat familiar, sempre que s'hagi de tenir en compte als efectes de modificació o extinció del dret al títol.
- b) Presentar, dins del primer trimestre de cada any, una declaració expressa dels ingressos de la unitat familiar obtinguts al llarg de l'any anterior, excepte quan ja estiguin a disposició de l'Administració, sempre que s'hagin tingut en compte per a l'obtenció o el manteniment del títol de família monoparental.

D'altra banda, consideram oportú esmentar altra normativa que afecta a la matèria objecte del projecte normatiu:

- La Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, que regula i ordena el sistema de serveis socials de les Illes Balears per tal de promoure i garantir l'accés universal i contribuir al benestar i cohesió social. Aquesta llei estableix, en l'exposició de motius, que en les societats democràtiques la política social té per objecte la reducció de les desigualtats i la millora de les condicions de vida del conjunt de la ciutadania i el foment de la cohesió i el

progrés social. L'article 2 assenyala que els serveis socials tenen com a finalitat assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social, l'equitat, la cohesió territorial i el benestar de les persones. A més, d'acord amb l'apartat cinquè d'aquest article, els serveis socials s'adrecen especialment a prevenir situacions de riscos, a compensar els dèficits de suport social i econòmic de situacions de vulnerabilitat i de dependència, i a promoure actituds i capacitats que facilitin la interacció social de les persones. Així mateix, l'article 3 a) inclou, entre els objectius de les polítiques de serveis socials, els de millorar la qualitat de vida i promoure la normalització, la participació i la integració social, política, econòmica, laboral, cultura i educativa i de salut de totes les persones, així com promoure l'autonomia personal, familiar i dels grups. A més a més, l'article següent inclou entre els principis rectors dels serveis socials el foment de l'autonomia personal, de manera que els serveis socials han de facilitar que les persones disposin de les condicions adequades per desenvolupar els projectes vitals, dins la unitat de convivència que desitgin, d'acord amb la naturalesa dels serveis i les seves condicions d'utilització.

- La Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 26, de 28 de febrer de 2019), que entrà en vigor en data 28 de maig de 2019, té per objecte garantir a les persones menors d'edat que resideixin o es trobin en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears l'exercici dels drets que els reconeixen la Constitució, la Convenció sobre els drets de l'infant de les Nacions Unides, la Carta Europea dels Drets de l'infant, la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i l'ordenament jurídic en conjunt. Al Títol II de la Llei, s'estableixen els drets i garanties de les persones menors d'edat, entre els quals destaca per raó de la matèria el capítol III, relatiu als drets en l'àmbit familiar. L'article 24 estableix que els pares i mares i les persones que tinguin atribuïda la tutela o la guarda de les persones menors d'edat han d'assegurar, dintre de les seves possibilitats, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament integral dels nins, nines i adolescents. Per tant, i segons el que disposa l'apartat segon d'aquest article, s'ha de presetar especial atenció a les necessitats de les persones menors d'edat de les famílies monoparentals, de mares víctimes de violència de gènere amb la custòdia i de famílies que pertanyen als grups menys afavorits o que viuen en situació de pobresa. Per garantir aquesta atenció prioritària, l'apartat quart de l'article 24 ordena a les administracions públiques que vetlin per tal que els pares i mares, els titulars de la tutela o els que tinguin la guarda, disposi de les oportunitats i dels mitjans d'informació, de suport tècnic, de recursos necessaris i de formació adequada per tal d'ajudar als progenitors a complir les seves responsabilitats respecte a les persones menors. L'article 25, en relació amb el suport a la maternitat i la paternitat i la conciliació de la vida familiar i laboral, estableix

que les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves respectives competències, han d'oferir als pares i mares i a les persones que tinguin atribuïda la tutela o guarda de les persones menors d'edat, en especial a les famílies en situació de protecció especials, els mitjans d'informació, suport i formació adequats amb la finalitat de fer possible el compliment de les seves responsabilitats. A més, l'article 27 estableix l'obligació dels poders públics per tal d'adoptar les mesures pertinents per assegurar que els pares i mares o les persones que tinguin atribuïda la tutela o la guarda de les persones menors d'edat tinguin l'oportunitat d'oferir-los el nivell bàsic de benestar material que necessiten per al seu desenvolupament integral adequat. L'article 70 preveu que els poders públics, en l'àmbit de les seves competències han de donar prioritat en els seus pressuposts a les activitats d'atenció, formació, promoció, reinserció, protecció, integració, lleure i prevenció dels infants i els adolescents.

- La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques: Títol VI de la iniciativa legislativa i la potestat de dictar reglaments i altres disposicions així com els articles 15, 28 i concordants en relació amb la presentació de documents mitjançant registres electrònics i l'aportació de documents als procediments administratius.
- La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears: Títol IV, en relació a la potestat reglamentària.
- La Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, modificada per la Llei 1/2019.
- La llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
- La Llei 5/2010, de 16 de juny, del Consell Consultiu de les Illes Balears. En el seu article 18.7, modificat per la Llei 1/2019, disposa la consulta preceptiva respecte dels projectes de disposicions reglamentàries que no tinguin caràcter organitzatiu. El Títol V de la llei regula el procediment que ha de regir l'emissió del dictamen.
- El Decret 9/2019, de 2 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears que determina la composició del Govern i s'estableix l'estructura de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i crea la conselleria de Serveis Socials i Cooperació.
- El Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que atribueix a la Direcció General d'Atenció a la Dependència, dins de la Conselleria d'Afers Socials i Esports, les competències d'atenció i suport a les persones amb

dependència i amb discapacitat; a persones de la tercera edat i a altres col·lectius en situació de risc o de necessitat social.

D'altra banda, i malgrat que aquesta norma no reconeix bonificacions o exempcions en suport de les famílies nombroses o monoparentals, sinó que recull un seguit de conceptes generals i el procediment de reconeixement o modificació d'aquestes situacions, consideram oportú esmentar a títol exemplificatiu que existeixen un seguit de normes que estableixen mesures, serveis i prestacions a favor i en suport de les famílies nombroses i les famílies monoparentals, tenint en compte el que estableix, d'una banda, el títol II de la Llei 40/2003, i el títol II del Reial Decret 1621/2005, a nivell de família nombrosa, i d'altra banda el títol I de la Llei 8/2018, de 31 de juliol. Aquests tipus de beneficis es reconeixen tant a nivell estatal com a nivell insular o local tenint en compte el que preveu la disposició addicional segona de la Llei 40/2003:

- Article 5 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.
- Article 81 bis de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost de la renda de les persones físiques.
- Real decret 439/2007, de 30 de març de 2007, pel qual s'aprova el reglament de l'impost de la renda de les persones físiques.
- La Llei 11/1998, de 14 de desembre, de taxes de les Illes Balears, quant a la reducció de determinades taxes en la comunitat autònoma de les Illes Balears: Taxa per matrícula a les proves de llengua catalana; taxa per a la prestació de serveis docents al conservatori superior de música i dansa de les Illes Balears; taxa per la prestació dels serveis docents en l'Escola superior de Disseny i de conservació i restauració de bens culturals de les Illes Balears; taxa per expedició de títols acadèmics, diplomes i certificats oficials; Taxa per a la prestació de serveis docents de les escoles oficials d'idiomes de, etc.
- Decret 2/2019, de 18 de gener, pel qual es regulen els preus públics per l'ús dels serveis i instal·lacions del Poliesportiu Prínceps d'Espanya.
- Real decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la llei de seguretat social.
- Ordenança fiscal reguladora de l'impost sobre bens immobles en l'ajuntament de Palma (BOIB núm. 163, de 28 de desembre de 2018).
- Ordre 3837/2006, de 28 de novembre, pel la qual s'estableix el procediment de bonificació de tarifes aèries nacionals als membres de famílies nombroses.

- Ordre 868/2015, de 5 de maig, per la qual es regula la visita pública als museus de titularitat estatal adscrits i gestionats pel Ministeri d'Educació, cultura i esport i per l'Institut Nacions de les Arts Escèniques i de la Música.

7. Competències de la CAIB i del Govern sobre la matèria

L'article 148.1 de la constitució Espanyola en els apartats 18 i 20 reconeix com a competència autonòmica les especialitats en el procediment administratiu pròpies de l'organització de les comunitats autònomes així com les competències en matèria d'assistència social.

La llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, a l'article 16 propugna que els poders públics de les Illes Balears defensaran i promouran els drets socials dels ciutadans de les Illes Balears, que representen un àmbit inseparable del respecte dels valors i drets universals de les persones i que constitueixen un dels fonaments cívics del progrés econòmic, cultural i tecnològic de la Comunitat Autònoma.

D'altra banda, l'article 30.15 atorga a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència en matèria d'acció i benestar social i a l'article 16.3 s'afegeix la competència en matèria de protecció social de la família.

En tot cas, l'actuació de les Administracions públiques de les Illes Balears haurà de centrar-se primordialment en els següents àmbits: la defensa integral de la família; els drets de les parelles estables; la protecció específica i la tutela social del menor; la no discriminació i els drets de les persones dependents i de les seves famílies a la igualtat d'oportunitats, la seva participació i protecció, a la integració i a l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa i econòmica; la protecció i atenció integral de les persones majors per a la promoció de la seva autonomia personal i de l'envelliment actiu que els permeti una vida digna i independent i el seu benestar social i individual; l'articulació de polítiques que garanteixin la participació de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural; l'assistència social a les persones que pateixin marginació, pobresa o exclusió social; la igualtat de drets d'homes i dones en tots els àmbits, en particular en matèria d'ocupació i treball; la protecció social contra la violència, especialment la violència de gènere; els drets i l'atenció social dels immigrants amb residència permanent en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

L'article 70.4 del mateix text normatiu, que estableix com a competències pròpies dels consells insulars els serveis socials i l'assistència social.

A més, l'article 72.1 de l'Estatut d'autonomia disposa que les competències que són atribuïdes com a pròpies als consells insulars, aquests n'exerceixen la potestat reglamentària.

- La Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, concretament l'article 7.6 i la disposició final primera, respecte a l'aprovació d'un reglament sobre el procediment d'acreditació de la condició de família monoparental.

No hi ha altres disposicions que siguin objecte de derogació, suspensió, limitació, modificació o reinterpretació.

9. Justificació en cas d'incloure desestimació presumpta o un control administratiu

A partir de l'entrada en vigor de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de lliure prestació de serveis, s'estableix amb caràcter general el caràcter estimatori del silenci administratiu en els procediments iniciats a sol·licitud de persona interessada, de manera que l'article 43 de la ja derogada Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú, establia únicament les següents excepcions al caràcter desestimatori del silenci:

- Procediments relatius a l'exercici del dret de petició, als què fa referència l'article 29 de la CE.
- Aquells procediments, l'estimació dels quals tingués com a conseqüència que es transfereixin a la persona sol·licitant o a tercers facultats relatives al domini públic o al servei públic.
- Els procediments d'impugnació d'actes i disposicions.

Posteriorment, la nova Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, amplia les excepcions al caràcter desestimatori del silenci amb les activitats que puguin danyar el medi ambient i en els procediments de responsabilitat patrimonial.

El projecte normatiu que es tramita no conté cap desestimació presumpta atès que l'article 12 disposa que la Resolució del procediment, que exhaureix la via administrativa, s'haurà de dictar en el termini de tres mesos des de l'entrada de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent per la seva tramitació.

Transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat i notificat la resolució, s'ha d'entendre estimada la sol·licitud per silenci administratiu.

10. Incidència de la norma sobre la infància i l'adolescència

L'article 22 *quinqués* de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, que modifica parcialment el Codi Civil i la Llei d'enjudiciament civil introduït per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, que modifica el sistema de protecció a la infància i a l'adolescència estableix que les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar als avantprojectes de llei i als projectes de reglaments han d'incloure l'impacte de la normativa en la infància i en l'adolescència.

G
O
I
B
/

Per altra banda, l'apartat a) de l'article 1 de la Llei 12/1993, de 20 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars, atribueix als Consells Insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera, les competències de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de concessió i renovació dels títols de família nombrosa.

L'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia estableix que les competències que, d'acord amb aquest Estatut, els consells insulars hagin assumit com a pròpies, el Govern de les Illes Balears pot establir el principi general sobre la matèria, garantint l'exercici de la potestat reglamentària per part dels consells insulars.

Per tant, tenint en compte que l'article 70.4 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears recull expressament la matèria objecte del projecte normatiu dintre del concepte ampli d'assistència social, el Govern de les Illes Balears únicament pot dictar normes de principis generals que respectin en tot cas la potestat reglamentària dels consells insulars. Per això, el projecte normatiu objecte del present informe no exhaureix la regulació d'aquesta matèria, establint fonamentalment principis generals que posteriorment podran desplegar i completar els consells insulars respecte a les peculiaritats pròpies de cada illa, tal com s'exposa convenientment en la disposició final primera, que diferencia entre aquells articles que es poden considerar principis generals d'aquells altres que es qualifiquen com a normes complementàries, i que per tant, poden ser desplaçats en cada illa, per la normativa que el consell insular competent dicti en execució de les lleis aprovades pel Parlament Balear.

8. Relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga.

D'acord amb el que disposa l'article 60.2 b) de la Llei 1/2019, en la memòria s'hi ha d'incloure, en tot cas, una relació de les disposicions vigents a les quals afecta o deroga.

Actualment no existeix a les Illes Balears un Decret autònom que reguli el procediment de reconeixement de família monoparental i de família nombrosa, per la qual cosa i en aquest cas, es produeix un desplegament reglamentari de dues normes, en funció de la tipologia de família:

- Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses i el Reial decret 1621/2005, de 30 de desembre, pel qual s'aprova el reglament de la Llei, que es dicta de conformitat amb la disposició final segona de la Llei 40/2003, per tal de desplegar el règim jurídic aplicable a les famílies nombroses. En aquesta norma es desplega dintre de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears els articles 5.2 de la Llei 40/2003 i els articles 2.4, 2.5, i 3.3 del Reglament.

1. Identificació de la norma

Denominació: *PROJECTE DE DECRET DE PRINCIPIS GENERALS DEL PROCEDIMENT DE RECONeixEMENT DE FAMÍLIA MONOPARENTAL I DE FAMÍLIA NOMBROSA*

Origen de la seva elaboració: L'origen de l'elaboració del projecte de decret és regular el procediment per tal de reconèixer la condició de família nombrosa i de família monoparental en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2.1. Drets concrets de la infància sobre els quals la norma pot tenir incidència

	Definició de nen
X	Principi de no discriminació
X	Principi d'interès superior del nen
X	Donar efectivitat als drets fins al màxim dels recursos disponibles
	Drets i deures dels pares i evolució de les facultats del nen
X	Dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament
	Dret a un nom i una nacionalitat
	Dret a preservar la identitat
	La separació del nen dels seus pares
	La reunificació de la família
	Els trasllats il·lícits i la retenció il·lícita
	El dret del nen a ser sentit
	Dret a la llibertat d'expressió
	Dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió
	Dret d'associació i de reunió
	Dret a la protecció de la vida privada
	Dret a la informació
	Obligacions comunes dels pares i assistència de l'Estat
	Dret a la protecció contra tota forma de violència

	Drets dels nens privats del seu mitjà familiar
	Drets del nen en matèria d'adopció
	Drets dels nens refugiats
X	Drets dels nens amb discapacitat
	Dret a la salut
	Dret a l'avaluació periòdica de l'internament
	Dret a beneficiar-se de la Seguretat Social
	Dret a beneficiar-se d'un nivell de vida adequat per al seu desenvolupament
	Dret a l'educació
	Nens de minories o pobles indígenes
	Dret a l'esplai, al joc i a participar en activitats artístiques i culturals
	Dret a ser protegits contra l'explotació econòmica i el treball infantil
	Dret a ser protegits contra l'ús il·lícit i el tràfic d'estupefaents
	Dret a ser protegits contra l'explotació i l'abús sexual
	Dret a ser protegits de venda, tràfic i tràfic de nens
	Dret a ser protegits contra altres formes d'explotació
	Tortura i privació de llibertat
	Drets dels nens afectats per un conflicte armat
	Dret a la recuperació i reintegració social dels nens víctimes de qualsevol forma d'abandó o maltractament
	Drets dels nens que han infringit les lleis penals. Administració de Justícia de Menors
	No es considera que la norma vagi a tenir impacte algun sobre els drets de

	la infància
--	-------------

2.2. Necessitats bàsiques de la infància sobre les quals la norma pot tenir incidència:

X	Alimentació adequada
X	Habitatge adequat
X	Vestit i higiene adequada
	Atenció sanitària
	Somni i descans
	Espai exterior adequat
	Exercici físic
	Protecció de riscos físics
	Protecció de riscos psicològics
	Necessitats sexuals
	Participació activa i normes estables
	Vinculació afectiva primària
	Interacció amb adults
	Interacció amb iguals
X	Educació formal
	Educació no formal
X	Joc i temps d'oci
x	No es considera que la norma vagi a tenir impacte algun sobre els drets de la infància

2.3. Especial impacte de la norma en grups concrets i circumstàncies de nens, nenes i adolescents:

	No impacta en cap grup de forma especial
X	Sí, impacta de forma especial en el grup/s que s'indiquen a l'apartat següent

	Grups i circumstàncies
	Menors d'edat homes
	Menors d'edat dones
	Nens i nenes de 0 a 3 anys
	Nens i nenes de 3 a 6 anys
	Nens i nenes de 6 a 12 anys
	Adolescents
	Nens, nenes i adolescents amb problemes de salut mental
	Nens o nenes amb malalties cròniques greus
	Consumidors de drogues
	Nens i nenes que no assisteixen a classe i que abandonen els seus estudis prematurament
	Víctimes de maltractament
	Nens i nenes amb dificultats d'aprenentatge
	Nens, nenes i adolescents amb trastorns de conducta
	Menors d'edat en conflicte amb la llei
	Menors d'edat en el sistema de protecció per risc o desamparo
	Nens i nenes refugiats i sol·licitants d'asil
	Nens i nenes en processos migratoris amb referents familiars adults
	Menors estrangers no acompanyats
	Nens i nenes d'ètnia gitana i altres minories

X	Nens i nenes amb discapacitat
	Nens, nenes i adolescents urbans
	Nens, nenes i adolescents rurals
	Identitat sexual en la infància i l'adolescència
	Altres grups: identificar

3. Anàlisi de l'impacte de la infància

3.1. Especificar, de forma resumida, els aspectes concrets que s'han identificat en la norma com a productors d'algun tipus d'impacte en els drets i necessitats de la infància:

El principi d'interès superior de l'infant és un conjunt d'accions i processos tendents a garantir un desenvolupament integral i una vida digna, així com les condicions materials i afectives que permetin viure plenament i aconseguir el màxim benestar possible pels infants. Així, es tracta d'una garantia de que els menors tenen dret a que, abans de prendre una mesura respecte d'ells, s'adoptin aquelles que promoguin i protegeixin els seus drets i no les que no els conculquin. L'interès superior de l'infant és un concepte triple:

- a) Com a consideració primordial, és un dret subjectiu.
- b) És un principi jurídic interpretatiu.
- c) És una norma de procediment en la presa de decisions que afectin un infant, un grup d'infants o a la totalitat d'infants.

Es tracta, per tant, d'un concepte jurídic indeterminat que s'ha d'avaluar i determinar en cada cas. L'avaluació suposa valorar i sospesar tots els elements necessaris per prendre una decisió. La determinació suposa el procediment estructurat i amb les garanties que impliqui la identificació de l'interès del cas concret.

La Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, defineix les situacions familiars amb necessitat de més protecció com aquelles que han de tenir una atenció prioritària o específica, atesa l'especial dificultat per acomplir la cura i l'atenció als membres que en formen part, en situació de vulnerabilitat econòmica o social. Al seu article 5,a) i 5,b) tipifica les famílies nombroses i les famílies monoparentals com a situacions d'especial protecció. Concretament a l'article 6, estableix que són famílies en aquesta situació les famílies nombroses i a l'article 7, defineix el que s'ha d'entendre com a famílies monoparentals i la Llei 4/2009, de serveis socials, preveu l'atenció prioritària, entre d'altres, per a les situacions de

vulnerabilitat dels infants i adolescents.

Per tant, va ser la Llei 8/2018 la que realment va incidir en la infància i l'adolescència quan va reconèixer aquest tipus de família (monoparental) com una situació familiar amb necessitat de més protecció. A més, aquesta Llei va ampliar el concepte de família nombrosa que ja constava en la Llei 40/2003 a un col·lectiu molt concret, com són les famílies monoparentals amb un fill amb discapacitat reconeguda del 33 % o superior.

El projecte de decret objecte d'aquest informe es limita a regular el procediment per reconèixer aquestes situacions ja definides i regulades tant en la Llei estatal 40/2003 com en la Llei autonòmica 8/2018, sense que directament reconegui cap benefici o situació més enllà del disposat en la normativa que desplega. De fet, i si bé quant a les famílies monoparentals si que es tracta d'una situació ex novo que es va regular per primera vegada en la Llei 1/2018, quant a les famílies nombroses, els consells insulars competents per raó del territori, d'acord amb la Llei orgànica 12/1993, de 20 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars, en matèria de serveis socials i assistència social, fins ara reconeixien aquesta condició a les famílies que reunien els requisits prevists en la normativa estatal d'aplicació bàsica sense un procediment específic, aplicant el procediment administratiu comú.

El reconeixement d'una família com a monoparental o nombrosa suposa que la família pugui accedir a un seguit de suports, ja siguin de caràcter fiscal, econòmic, educatiu, de seguretat social, etc. Aquests tipus d'ajuts beneficien a les famílies, i com a integrants, a aquells fills que integren la unitat familiar, ja sigui nombrosa o monoparental. L'accés a la condició de família monoparental o nombrosa, suposarà l'accés a aquests tipus de beneficis que no es reconeixen en aquest projecte normatiu que és procedimental, sinó en normativa concreta i específica, com és, entre d'altres i a títol exemplificatiu i a nivell autonòmic la Llei 1/1998, de 14 de desembre, de taxes de les Illes Balears.

Per tant, tant el reconeixement d'una família com a monoparental i/o nombrosa suposa l'accés a ajuts que poden implicar una millora de les condicions de l'infant en els aspectes següents: alimentació; habitatge; educació; i jocs i temps d'oci, si bé aquesta millora no deriva directament del Projecte de decret que es tramita sinó de normes posteriors que incloguin beneficis per aquests col·lectius.

Per tant, el projecte de Decret incideix en els drets dels infants i adolescents pel que fa al reconeixement i acreditació de família nombrosa i monoparental, atès que el reconeixement d'aquesta condició els permet accedir a determinats beneficis i suports que repercuteixen en la qualitat de vida dels infants.

3.2. Conclusions

El projecte de decret que se tramita tindrà un impacte positiu en la infància i l'adolescència, ja que permetrà un reconeixement de família nombrosa a famílies monoparentals amb fills amb discapacitat i dependència i suposarà l'accés a drets i prestacions que s'han d'aplicar a les famílies que tinguin reconeguda aquesta

condició, d'acord amb normativa sectorial tant a nivell estatal com a nivell autonòmic i local.

11. Incidència de la norma sobre la família

La disposició addicional desena de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, assenyala la necessitat d'incloure, en les memòries d'anàlisi d'impacte normatiu dels projectes de reglaments, l'impacte d'aquests sobre la família.

Segons l'Enquesta Contínua de Llars, les parelles amb fills/es representen el 34,01% de les llars de les Illes Balears l'any 2016; seguit de les parelles que no tenen fills (22,04%); en augment es troben les monoparentals que arriba al 9,9% i les llars unipersonals amb el 23,87 %. El 2015, les llars de les Balears estan integrades per 2,52 persones de mitjana, una xifra que es troba molt per davall de la mitjana que es comptabilitzava l'any 1991, que era de 3,04 persones per llar.

Pel que fa als nuclis familiars i el nombre de fills amb els que conviuen, el 34,85% dels nuclis familiars de les Illes Balears no conviuen amb cap fill mentre que el 65,15% conviuen amb un o més fills. D'aquests el 32,09% conviuen amb un fill, el 25,25% amb dos i només el 7,77% amb tres o més fills (INE 2016).

El 15, 93% dels nuclis familiars de les Balears estan formats per famílies monoparentals. L'any 2016, les dades recollides reflecteixen un increment d'aquestes famílies. D'aquests nuclis familiars monoparentals 12,9% del total (15,93%), són dones. En canvi, les famílies monoparentals masculines, només arriben al 3,03%.

A les Balears, les llars unipersonal representaven el 1991 només un 16,7 % del total de llars, mentre que l'any 2016 aquests tipus de llars representen el 24,1 %. L'augment del nombre de persones soles està vinculat clarament al procés d'envelliment – a més el 70% són dones- i també a l'augment de la incidència de la separació i el divorci en el matrimoni i a l'increment de persones que opten per viure soles.

L'any 2016, a les Illes Balears es comptabilitzen un total de 69.106 títols de família nombrosa: 59.564 dels quals són de categoria general i 9.542 de categoria especial.

Les competències en protecció social de família i conciliació de la vida familiar i laboral s'inclouen en els apartats 15 i 16 de l'article 30 de l'EAIB. Per tant, i tenint en compte l'article 70.4 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que recull expressament la matèria objecte del projecte normatiu dintre del concepte ampli d'assistència social, i més tenint en compte que La Llei 12/1993, de 20 de desembre, va incloure la concessió i renovació dels títols de família nombrosa

com matèria de serveis socials i assistència social, correspon als consells insulars de la illa de residència la competència per reconèixer aquestes situacions.

El projecte de decret té per objectiu desenvolupar la normativa estatal de famílies nombroses i la Llei 8/2018 de suport a les famílies, definint les famílies monoparentals i en quins supòsits s'ha d'assimilar a famílies nombroses.

Les persones destinatàries directes de la norma són totes aquelles que compleixen les condicions que estableix l'article 5 apartats a) i b) de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies. Són persones que formen part de les famílies nombroses i de les famílies monoparentals. Aproximadament, a la nostra comunitat autònoma hi ha un total de 22.000 famílies nombroses i 9.800 famílies monoparentals.

El projecte de decret té per objectiu, entre d'altres, equiparar les famílies monoparentals a famílies nombroses (igual que com fa l'Estat amb famílies monoparentals amb dos fills). Aquest tipus de famílies tendran el llibre de família monoparental amb reconeixement de família nombrosa.

En definitiva, l'objectiu bàsic de la llei, és voler protegir situacions de risc o vulnerabilitat. Aquesta llei, vol desplegar mesures i productes de cobertura per a famílies amb risc, dirigits majoritàriament a famílies monoparentals i famílies amb vulnerabilitat econòmica.

12. Incidència de la norma sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere

En data 3 de juny de 2016 va entrar en vigor la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals, i per eradicar l'LGTTBI fòbia (BOIB núm. 69, de 2 de juny), l'objecte de la qual és garantir i desenvolupar l'exercici dels drets de les persones lesbianes, gais, trans (transsexuals i transgènere), bisexuals i intersexuals, i evitar que es puguin produir situacions de discriminació i/o violència per raó de la seva orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, assegurant així que a les Illes Balears es pugui viure la diversitat sexual i afectiva amb plena llibertat. L'article 32 d'aquesta Llei disposa que les administracions públiques de les Illes Balears incorporaran l'avaluació d'impacte sobre orientació sexual i identitat de gènere en el desenvolupament de les seves competències, per garantir la integració del principi d'igualtat i no-discriminació de les persones LGTTBI sobre totes les disposicions legals o reglamentàries que s'impulsin dins del territori de la comunitat autònoma.

Cal tenir en compte el que disposa la Llei 4/2009, d'11 de juny, que regula i ordena els Serveis Socials en l'àmbit de les Illes Balears. L'article 3 de la Llei recull com a objectius, entre d'altres, promoure el respecte a les diferències en les formes de vida, afavorir la convivència de les persones i els grups socials i promoure la tolerància i el respecte, afavorir la igualtat efectiva de les persones eliminant discriminacions per raó de sexe. D'altra banda, entre els principis rectors del sistema públic de serveis socials, l'art. 4.b) hi incorpora els d'universalitat i igualtat, per tal de garantir -a tothom- l'accés als serveis socials en condicions

d'igualtat. La mateixa Llei també identifica diverses situacions amb necessitat d'actuació prioritària per part dels serveis socials; entre les quals, l'art. 6.g) hi inclou la discriminació per raó de sexe.

Una vegada analitzat el projecte de decret, enquadrat en el marc normatiu del serveis socials de les Illes Balears i de família, es conclou que no té cap impacte sobre l'orientació sexual i identitat de gènere ja que les actuacions i obligacions establertes en el mateix estan dirigides a la població en general amb independència de la seva orientació sexual i, per tant, es garanteix absolutament la protecció de les famílies monoparentals i dels fills i filles de persones LGTBI. Així, els articles 2, 3 i 4, que defineixen aquelles famílies que tenen la consideració de monoparentals o nombroses, reconeix la protecció a les famílies monoparentals i no s'indica en cap moment el sexe ni orientació sexual dels fills o filles ni de les persones progenitores, tutores, acollidores o adoptants. Igualment podem recordar la modificació del Codi civil pel que fa al reconeixement de matrimonis entre persones del mateix sexe els quals es constitueixen com a famílies els termes del propi dret civil i per tant, emparades per aquest projecte normatiu.

13. Informe d'impacte en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

La finalitat de l'Informe és establir l'impacte del Projecte de decret sobre les persones amb discapacitat. Aquest informe deriva de la sentència del Tribunal Suprem de data 15 de març de 2019 (BOE núm. 82, de 5 d'abril de 2019) per la qual es declara nul el Real Decret 848/2017, de 22 de setembre, per no haver incorporat a la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu un informe d'impacte en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat. El Tribunal Suprem posava de manifest, en els fonaments jurídics, que la norma reglamentària aludia expressament a les persones amb discapacitat, i que formal i materialment, l'informe de l'impacte de la norma en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat era preceptiu per rellevant.

En l'àmbit autonòmic, la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a la família, recull per primera vegada el concepte de família monoparental en resposta a la realitat familiar actual, i remet a un reglament que ha d'elaborar el Govern de les Illes Balears el procediment d'acreditació de família monoparental i la distinció entre les famílies monoparentals de caràcter general i les de categoria especial.

Als efectes d'aquest Decret i més concretament, a l'**Article 2 Concepte de família monoparental**, s'entén per persona amb discapacitat aquella que tingui reconegut un grau de discapacitat igual o superior al 33 % i per incapacitat per a treballar, quan una persona tingui reduïda la capacitat de treball en un grau equivalent al de la incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa.

Hi ha dues categories de famílies monoparentals: l'especial i la general.

Estan incloses dins la categoria **Especial**:

1. Famílies monoparentals amb dos fills o més.
2. Famílies monoparentals en les quals el progenitor o un fill o filla tingui reconeguda una discapacitat igual o superior a un 33% o estigui incapacitat per treballar.

D'altra banda, l'article 4 del projecte normatiu recull el concepte de família nombrosa i es remet, a les definicions que es contemplen a l'article 2 de la Llei 40/2003 i l'article 6 de la Llei 8/2018. L'article 6 de la Llei 8/2018, amplia el concepte estatal de família nombrosa a aquelles famílies monoparentals amb un fill amb discapacitat reconeguda del 33% o superior.

Per tant, a norma que es tramita no només no té una incidència negativa sobre la situació de les persones amb discapacitat, si no que contribueix a pal·liar les situacions de necessitats d'aquelles famílies monoparentals amb fills amb discapacitat reconeguda.

Per tant, es pot concloure que la norma és conforme al mandat de la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat, aprovada el 13 de desembre de 2006 per l'Assemblea General de les Nacions Unides, i que té un impacte positiu sobre les persones amb discapacitat

14. Impacte socioeconòmic i pressupostaria de la norma

Aquest Decret té per objecte definir els procediments de reconeixement i acreditació de la situació de família monoparental i de família nombrosa prevists a l'article 7.6 de la llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies i a la llei 40/2003 de protecció a famílies nombroses, d'àmbit estatal.

Aquest projecte de decret es únicament procedimental, no genera nous drets, tan sols defineix els procediments administratius que s'han d'aplicar per tal de reconèixer i acreditar la condició de família monoparental i de família nombrosa.

Les repercussions econòmiques d'aquests reconeixements es produiran a partir de la incorporació en cada taxa, impost, o descompte que en faci cada una de les administracions que, a partir de la seva autonomia, poden establir. Per tant, la repercussió econòmica es farà efectiva en cada una de les normes que regulin aquests tributs o taxes.

Les persones destinatàries directes de la norma són totes aquelles que compleixen les condicions que estableix l'article 5 apartats a) i b) de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, i per tant, les que compleixen els requisits que estableixen els articles 2, 3, 4 i 5 del projecte normatiu. Són persones que formen part de les famílies nombroses i de les famílies monoparentals. Aproximadament, a la nostra comunitat autònoma hi ha un total de 22.000 famílies nombroses i 9.800 famílies monoparentals.

Mesures i cost actual

El procediment vigent del reconeixement i acreditació de família nombrosa es realitza des dels consells insulars, competència transferida amb la llei 12/1993, de

20 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de serveis socials i assistència social, corresponents als decrets del Consell general Interinsular de 28 de juny de 1982 (BOCAIB núm. 159 ext., de 31 de desembre de 1993).

El cost corresponent al procediment de reconeixement i acreditació de família nombrosa està consolidat en el finançament de les institucions insulars responsables de la seva tramitació.

La repercussió econòmica en l'aplicació del projecte de decret corresponent a aquest procediment afecta a situacions familiars que són prioritàries en l'accés al conjunt dels programes i els serveis públics que es desenvolupin i es prestin per part de les administracions i el sector públic de les Illes Balears.

Quant a les famílies monoparentals, la tramitació d'aquest nou procediment implica una càrrega de treball per als consells insulars, d'acord amb l'anàlisi d'impacte de càrregues administratives que s'indica en el punt següent d'aquest informe, i per tant, consideram oportú valorar econòmicament la despesa estimativa derivada del personal necessari per tramitar aquests expedients, tenint en compte l'estimació de 9800 famílies monoparentals a la comunitat autònoma de les Illes Balears, i per tant, la possible presentació de 9800 sol·licituds de reconeixement d'aquesta situació.

Per tant, i en total, es considera que per tramitar la totalitat d'expedients s'estima necessari la presència de tres auxiliars administratius i 0,30 de treballador social amb un import total de 84.500,00 euros distribuïts de la manera següent:

Cost per 221 dies de treball efectiu (jornada 37,5 hores/setmana)

	Sou		
0,10 TS	35000	0,30	10.500,00 €
1 Auxiliar administ	25000	2,96	74.000,00 €
			84.500,00 €

La política de protecció familiar amb fills a càrrec té un important aspecte de prevenció de la transmissió intergeneracional de la pobresa. Les polítiques que s'apliquen han de ser cost/efectives per tal que a llarg termini els costos associats a la pobresa en la infància sigui mínim i les noves generacions permetin un superior creixement econòmic. Les ajudes familiars es poden instrumentar a través de prestacions econòmiques, provisió pública de serveis i beneficis fiscals. Tal com diu Olga Cantó, la política més efectiva són les prestacions econòmiques i, dintre d'aquestes, el paper més important correspon a les prestacions universals les quals contribueixen a reduir la pobresa en major proporció que les prestacions subjectes a límit de renda. A més a més, la política de provisió de serveis públics per a la primera infància té un important impacte en la prevenció de la pobresa (Forster, M. & Verbist, G.) incidint en una millor educació en l'etapa pre-escolar i possibilitant la conciliació de la vida laboral i familiar.

En aquest cas, els avantatges del títol de família nombrosa es poden concretar en:

- Prestacions econòmiques: per naixement o adopció de fill, etc..
- En l'àmbit de l'habitatge (beneficis fiscals i ajuts)
- En l'àmbit de l'educació i de la cultura: descompte en l'entrada en museus; subsidi per famílies amb fills discapacitats amb necessitats educatives especials; descomptes i exempcions en taxes de matrícules; beques; puntuació addicional per accedir a centres educatius; reducció o exempció de taxes en l'expedició de diplomes, etc.
- En l'àmbit del transport : descomptes en transport aeri, ferrocarril o marítim així com en el transport terrestre, etc.
- En l'àmbit del lleure: deduccions i bonificacions en l'ús de determinades instal·lacions de temps lliure i en determinades activitats de lleure, etc.
- En l'àmbit fiscal: reducció de base imposable en la declaració d'IRPF; reduccions i exempcions en l'impost de bens immobles; consideració de família monoparental com unitat familiar a efectes de tributació conjunta; descomptes en matriculació de vehicles, etc.
- En l'àmbit de la seguretat social: abonament anticipat de deducció per ascendents separats legalment, o sense vincle matrimonial, amb dos fills a càrrec; bonificació del 45% de les quotes de la seguretat social per la contractació d'un cuidador; increment del permís de maternitat, etc.

Igualment, aquests beneficis es podran estendre a altres nuclis familiars com són les famílies monoparentals. De fet, la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019, amplia les exempcions i bonificacions de les taxes que abans es reconeixen a les famílies nombroses de conformitat amb el que preveu la Llei 11/1998, a tots els col·lectius inclosos en l'article 5 de la Llei 1/2018, dintre del qual es troben les famílies monoparentals.

Per tant, estam davant un reconeixement que té clarament un caràcter transversal, abastant distints àmbits competencials de l'administració autonòmica i en el que s'integren mesures i actuacions diverses, des de bonificacions i reduccions fiscals, fins a ajuts econòmics i prestacions tècniques.

Aquest fet dificulta la determinació de l'impacte econòmic de la norma, ja que les fonts d'informació estan disperses dins la mateixa administració i en alguns casos és especialment difícil accedir a la informació. Si bé, sí es poden aportar algunes dades de referència que ens permeten fer aproximacions econòmiques a algunes de les dimensions, com ara les bonificacions a taxes i preus públics.

Així també, els recursos destinats a les famílies nombroses són una despesa compartida per les diferents administracions que hi intervenen (Estat, caib, consells insulars i municipis) i, que suporten el pes de la protecció familiar a Espanya i a les Illes Balears i que es contemplan a les diferents normes.

Per la qual cosa la partida pressupostària destinada als costos de personal assignats a cada consell insular, per dur a terme la gestió i expedició dels nous títols de família nombrosa s'ha de tenir en compte i garantir dins les transferències anuals destinades a fer efectives les competències dels consells insulars.

Per tant, es conclou, d'acord amb l'anteriorment exposat, el següent:

- a) El projecte de decret es de caràcter procedimental, per tant la seva repercussió econòmica està estrictament vinculada als costos corresponents a les càrregues administratives.
- b) Dels dos procediments que es regulen al projecte de decret, tan sols és de nova creació el corresponent al reconeixement i acreditació de família monoparental, atès que el procediment de reconeixement de la condició de família nombrosa ja es feia de conformitat amb la normativa estatal d'aplicació tant a nivell substantiu com procedimental.
- c) L'aplicació del projecte de decret no deriva en una nova prestació econòmica de forma directa, per la qual cosa no suposa un cost econòmic afegit, ja que les prestacions i ajudes, així com les desgravacions fiscals s'apliquen d'acord amb normativa sectorial concreta a nivell estatal, autonòmic i local.

15. Càrregues administratives derivades del projecte normatiu

1. Presentació i dades identificatives

1.1. Norma vigent:

La matèria que regula aquest projecte de decret, que és el procediment per reconèixer la condició de família nombrosa i família monoparental és fonamenta en dos normes diferents:

- Respecte a les famílies nombroses els articles 2.4, 2.5, 3.3 i 3.4 del Reial decret 1621/2005 en desplegament de la Llei 40/2003, que estableixen que correspon a les comunitats establir el procediment administratiu per sol·licitar, expedir, renovar i modificar el títol, així com per expedir els documents d'ús individual per cada membre de la família nombrosa que tingui reconeguda oficialment aquesta condició, i l'emissió de duplicats.
- Respecte a les famílies monoparentals, la disposició addicional primera en relació amb l'article 7.6. de la Llei 8/2018, que remet a un reglament l'establiment dels principis generals del procediment d'acreditació de la condició de família monoparental i la distinció entre les famílies monoparentals de categoria general, formades per un sol progenitor o progenitora i un fill o filla, i les de categoria especial, formades per un sol progenitor o progenitora i més d'un fill o filla, així com les famílies formades per un progenitor o progenitora i un fill o filla, si algun dels membres té un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.

La Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, defineix les situacions familiars amb necessitat de més protecció com aquelles que han de tenir una

G
O
I
B
/

atenció prioritària o específica, atesa l'especial dificultat per acomplir la cura i l'atenció als membres que en formen part, en situació de vulnerabilitat econòmica o social. Al seu article 5,a) i 5,b) tipifica les famílies nombroses i les famílies monoparentals com a situacions d'especial protecció. Concretament a l'article 6, estableix que són famílies en aquesta situació les famílies nombroses i a l'article 7,

Per tant, actualment, en compliment d'aquests preceptes, el Govern de les Illes Balears, a través de la Conselleria d'Afers Socials i Esports, està tramitant el projecte de decret que s'analitza.

Com s'exposa a l'inici, l'objecte d'aquest projecte de decret és definir els procediments esmentats. Per tant, s'ha de calcular l'impacte que generen, tenint en compte que el procediment de reconeixement i acreditació de la condició de família monoparental s'ha d'analitzar ex novo perquè fins ara no existia un reglament que regulàs aquest procediment. En canvi, i pel que fa al procediment de reconeixement de família nombrosa, existia un procediment d'acord amb la llei de procediment administratiu comú aplicable en cada moment i instruccions internes de cada consell insular, per la qual cosa, reglamentàriament és la primera vegada que s'estableix aquest procediment, però a la pràctica els ciutadans ja tenien una càrrega administrativa anterior. Malgrat això, consideram oportú en aquest cas establir les càrregues administratives d'un procediment ex novo.

L'entrada en vigor d'aquesta norma suposa un cost per a la ciutadania i per l'administració en la gestió procedimental dels tràmits recollits en aquest Projecte de decret de principis generals pel qual s'estableix el procediment de reconeixement i acreditació de la situació de família monoparental i de família nombrosa.

Vist que la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies estableix que es podran reconèixer amb el títol de família nombrosa a les famílies monoparentals amb dos o més fills. Així doncs podem incloure una quantificació de les càrregues administratives que suposa aquesta incorporació d'una nova situació familiar reconeguda com a família nombrosa.

1.2. Persones destinatàries

Les persones destinatàries directes de la norma són totes aquelles que compleixen les condicions que estableix l'article 5 apartats a) i b) de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies. Són persones que formen part de les famílies nombroses i de les famílies monoparentals. Aproximadament, a la nostra comunitat autònoma hi ha un total de 22.000 famílies nombroses i 9.800 famílies monoparentals.

1.3. Procediments

Nombre total de procediments que s'estableixen a la norma vigent: 4

Nom del procediment 1: Presentació de la sol·licitud per al Reconeixement de família monoparental

Nombre d'expedients que es tramiten en un any: 9.800 (Font de la informació: Enquesta contínua de llars, Institut Nacional d'Estadística)

Aquest volum anual d'expedients es correspon a una variable stock referida al primer any d'entrada en vigor del decret. Per la qual cosa, es tenen en compte el total de famílies potencialment beneficiàries. Es correspon, per tant, amb el volum inicial d'expedients.

La presentació de la sol·licitud implica que s'adjuntin un seguit de documents, que són els assenyalats en els articles 9 i 10 del projecte normatiu. A l'hora de valorar l'import econòmic derivat de la presentació d'aquesta documentació, s'ha de tenir en compte que no totes les famílies monoparentals, al igual que les nombroses, hauran de presentar la mateixa documentació, sinó que el volum de documents a aportar variarà en funció de les circumstàncies concretes de cada cas. Per tant, s'ha de presentar obligatòriament la documentació assenyalada en l'apartat 9.1 i 10. a), si bé, també resultaria d'aplicació allò exposat a l'article 9.6. quant a l'habilitació dels mitjans electrònics per tal d'obtenir la documentació acreditativa de determinades circumstàncies, la qual cosa implica una reducció de càrregues administratives quant la documentació que obligatòriament haurà de presentar la persona interessada.

D'acord amb l'anterior, creim oportú tenir en compte la no oposició de la persona autoritzada a l'hora de calcular l'import de les càrregues administratives, atès que en cas contrari consideràvem que la pròpia persona interessada ha optat voluntàriament per aquesta càrrega. Per tant, tenint en compte els apartats a) i b) de l'article 10 i una mitjana del 50% dels documents assenyalats en el punt 9.2 i la declaració responsable assenyalada en l'article 10.1, cada persona interessada haurà d'adjuntar una mitjana de sis documents.

A més, consideram necessari recordar que l'article 8 permet la presentació electrònica de sol·licituds, per la qual cosa entenem, que atès el col·lectiu de persones al que va destinada la norma, aproximadament un 30% de persones interessades faran ús d'aquesta possibilitat.

Nom del procediment 2: Presentació de la sol·licitud per al Reconeixement de família nombrosa

Nombre d'expedients que es tramiten en un any: 2.068 (Font de la informació: informació facilitada pels consells insulars)

Tenint en compte que aproximadament existeixen 22.000 famílies amb títol de família nombrosa reconeguda, i segons dades facilitades pels consells insulars cada anys es presenten un total de 9,4 % de sol·licituds, cada any es tramitarien una mitjana de 2.068 sol·licituds de famílies nombroses noves.

La presentació de la sol·licitud implica que s'adjuntin un seguit de documents, que són els assenyalats en l'article 9 del projecte normatiu. A l'hora de valorar l'import econòmic derivat de la presentació d'aquesta documentació, s'ha de tenir en compte que no totes les famílies nombroses hauran de presentar la mateixa

documentació, sinó que el volum de documents a aportar variarà en funció de les circumstàncies concretes de cada cas. Per tant, s'ha de presentar obligatòriament la documentació assenyalada en l'apartat 9.1 i 10. a), si bé, també resultaria d'aplicació allò exposat a l'article 9.6. quant a l'habilitació dels mitjans electrònics per tal d'obtenir la documentació acreditativa de determinades circumstàncies, la qual cosa implica una reducció de càrregues administratives quant la documentació que obligatòriament haurà de presentar la persona interessada.

D'acord amb l'anterior, creim oportú tenir en compte la no oposició de la persona autoritzada a l'hora de calcular l'import de les càrregues administratives, atès que en cas contrari considerariem que la pròpia persona interessada ha optat voluntàriament per aquesta càrrega. Per tant, tenint en compte els apartats a) i b) de l'article 10 i una mitjana del 50% dels documents assenyalats en el punt 9.2 cada persona interessada haurà d'adjuntar una mitjana de cinc documents.

A més, consideram necessari recordar que l'article 8 permet la presentació electrònica de sol·licituds, per la qual cosa entenem, que atès el col·lectiu de persones al que va destinada la norma, aproximadament un 30% de persones interessades faran ús d'aquesta possibilitat.

Nom del procediment 3: Renovació i modificació del títol de família monoparental

Nombre d'expedients que es tramiten en un any: 2156 (Font de la informació: Programes de famílies nombroses dels distints consells insulars). En funció de les dades de gestió del programa de famílies nombroses dels consells insulars, (s'ha fet una estimació a partir del nombre de sol·licituds de renovació i modificació que es presenten anualment en matèria de famílies nombroses perquè es tracta d'un procediment nou i no tenim dades reals disponibles), s'estima aproximadament que aquests procediments afecten a un 22 % de la totalitat dels títols de família nombrosa existents, la qual cosa suposa un total de 2.156 sol·licituds anuals de renovació i modificació.

La presentació de la sol·licitud implica que s'adjuntin un seguit de documents, que poden ser un dels assenyalats en l'article 9 o 10. A l'hora de valorar l'import econòmic derivat de la presentació d'aquesta documentació, s'ha de tenir en compte que no totes les famílies monoparentals hauran de presentar la mateixa documentació, sinó que el volum de documents a aportar variarà en funció de les circumstàncies concretes de cada cas. Per tant, en aquest cas consideram que la persona interessada haurà de presentar una mitjana de dos documents.

A més, consideram necessari recordar que l'article 17.3 en relació amb l'article 8 permet la presentació electrònica de sol·licituds, per la qual cosa entenem, que atès el col·lectiu de persones al que va destinada la norma, aproximadament un 30% de persones interessades faran ús d'aquesta possibilitat.

Nom del procediment 4: Renovació i modificació del títol de família nombrosa

Nombre d'expedients que es tramiten en un any: 4.840 (Font de la informació: Programes de famílies nombroses dels distints consells insulars).

En funció de les dades de gestió del programa de famílies nombroses dels consells insulars, s'estima aproximadament que aquests procediments afecten a un 22 % de la totalitat dels títols de família nombrosa existents, la qual cosa suposa un total de 4.840 sol·licituds anuals de renovació i modificació.

La presentació de la sol·licitud implica que s'adjuntin un seguit de documents, que poden ser un dels assenyalats en l'article 9. A l'hora de valorar l'import econòmic derivat de la presentació d'aquesta documentació, s'ha de tenir en compte que no totes les famílies nombroses hauran de presentar la mateixa documentació, sinó que el volum de documents a aportar variarà en funció de les circumstàncies concretes de cada cas. Per tant, en aquest cas consideram que la persona interessada haurà de presentar una mitjana de dos documents.

A més, consideram necessari recordar que l'article 17.3 en relació amb l'article 8 permet la presentació electrònica de sol·licituds, per la qual cosa entenem, que atès el col·lectiu de persones al que va destinada la norma, aproximadament un 30% de persones interessades faran ús d'aquesta possibilitat.

Nom del procediment 5: Obligació de comunicació i presentació de documentació

Nombre d'expedients que es tramiten en un any: 4.840 (Font de la informació: Programes de famílies nombroses dels distints consells insulars).

D'acord amb l'article 19, una de les obligacions que tenen les persones membres de unitats familiars a les quals s'hagi reconegut el títol de família monoparental o família nombrosa és la de comunicar al Consell Insular respectiu, en el termini màxim de tres mesos, les variacions de les circumstàncies familiars o personals, sempre que aquestes s'hagin de tenir en compte a efecte de la modificació o de l'extinció del dret al títol que tinguin expedit

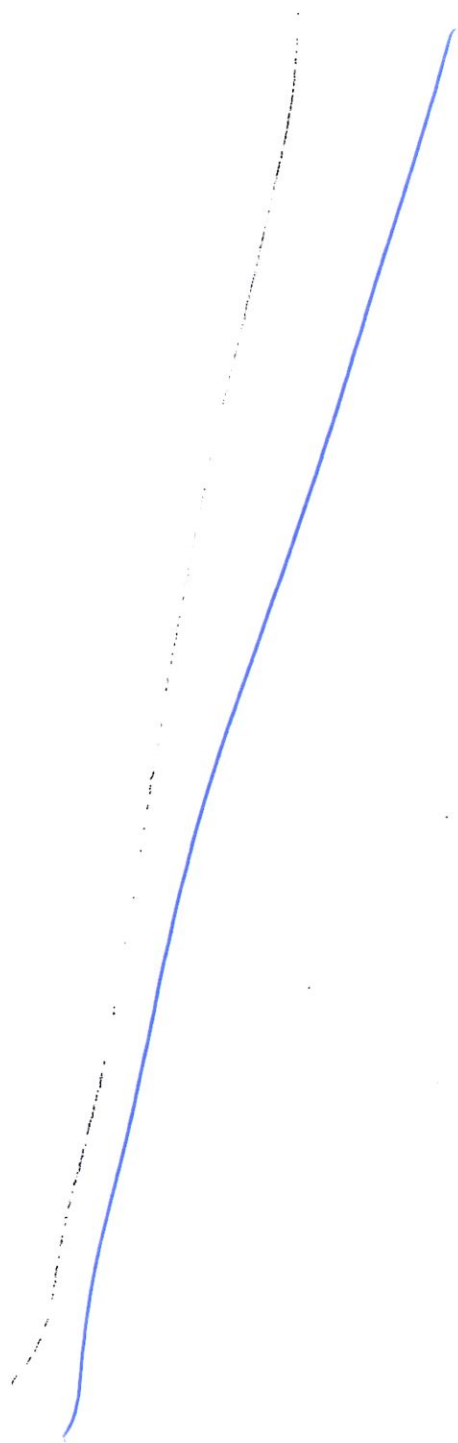
En funció de les dades de gestió del programa de famílies nombroses dels consells insulars, s'estima aproximadament que aquests procediments afecten a un 20 % de la totalitat dels títols de família nombrosa o monoparental existents, la qual cosa suposa un total de 6360 comunicacions anuals.

A més, consideram necessari recordar que l'article 8 permet la presentació electrònica de sol·licituds, per la qual cosa entenem, que atès el col·lectiu de persones al que va destinada la norma, aproximadament un 30% de persones interessades faran ús d'aquesta possibilitat.

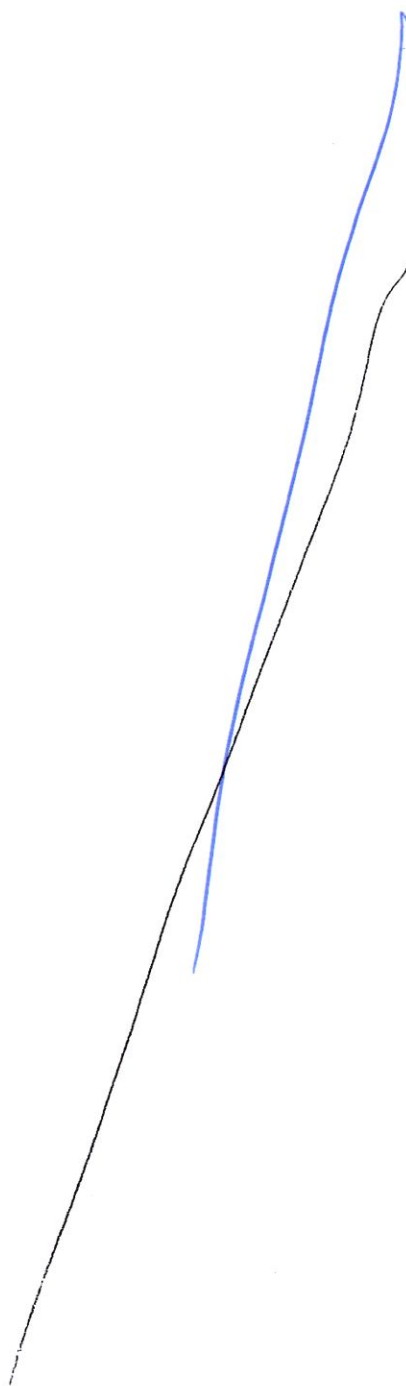
2. Valoració econòmica de les càrregues

IDENTIFICACIÓ DE LA NORMA		Projecte de decret de principis generals del procediment de reconeixement de família monoparenal i família nombrosa							
PROCEDIMENT 1		Presentació de la sol·licitud de prestació i documentació adjunta família monoparenal							
Descripció de la càrrega a la norma (inclosa referència a l'article)	Identificació numèrica de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Tipologia de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Quantitat	Cost unitari	Sectors econòmics impactats	Volum			Quantificació de la càrrega administrativa
						Volum anual d'expedients	Freqüència	Població	
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	1	Presentar una sol·licitud presencialment	1	80,00	famílies monoparentals	6.860,00	anual		548.800,00
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	2	Presentar una sol·licitud electrònica	1	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	2.940,00	anual		14.700,00
Adjuntar documentació (article 9 i 10Projecte decret)	4	Presentació convencional de documents en format original o còpia	6	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	6.860,00	anual		34.300,00
Adjuntar documentació (article 9 i 10 Projecte decret)	4	Presentació electrònica de documents	6	4,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	2.940,00	anual		11.760,00
									0,00
							Cost total del procediment		609.560,00

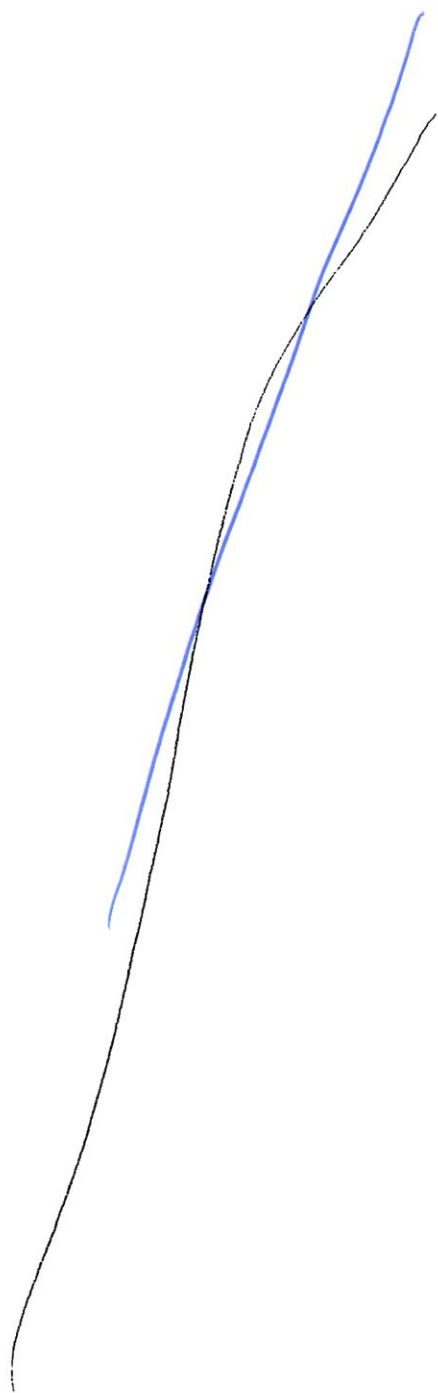
PROCEDIMENT 2									
Presentació de la sol·licitud de prestació i documentació adjunta família nombrosa									
Descripció de la càrrega a la norma (inclosa referència a l'article)	Identificació numèrica de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Tipologia de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Quantitat	Cost unitari	Sectors econòmics impactats	Volum			Quantificació de la càrrega administrativa
						Volum anual d'expedients	Freqüència	Població	
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	1	Presentar una sol·licitud presencialment	1	80,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més	1.447,60	anual		115.808,00
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	2	Presentar una sol·licitud electrònica	1	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més	620,40	anual		3.102,00
Adjuntar documentació (article 9 Projecte decret)	4	Presentació convencional de documents en format original o còpia	5	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	1.447,60	anual		7.238,00
Adjuntar documentació (article 9 Projecte decret)	4	Presentació electrònica de documents	5	4,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	620,40	anual		2.481,60
									0,00
								Cost total del procediment	128.629,60

PROCEDIMENT 3		Presentació de la sol·licitud de renovació o modificació famílies monoparentals							
Descripció de la càrrega a la norma (inclosa referència a l'article)	Identificació numèrica de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Tipologia de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Quantitat	Cost unitari	Sectors econòmics impactats	Volum			Quantificació de la càrrega administrativa
						Volum anual d'expedients	Freqüència	Població	
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	1	Presentar una sol·licitud presencialment	1	80,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	1.509,20	anual		120.736,00
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	2	Presentar una sol·licitud electrònica	1	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	646,80	anual		3.234,00
Adjuntar documentació (article 9, 10 i 17 Projecte decret)	4	Presentació convencional de documents en format original o còpia	2	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	1.509,20	anual		7.546,00
Adjuntar documentació (article 9, 10 i 17 Projecte decret)	4	Presentació electrònica de documents	2	4,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	646,80	anual		2.587,20
									0,00
								procediment	134.103,20

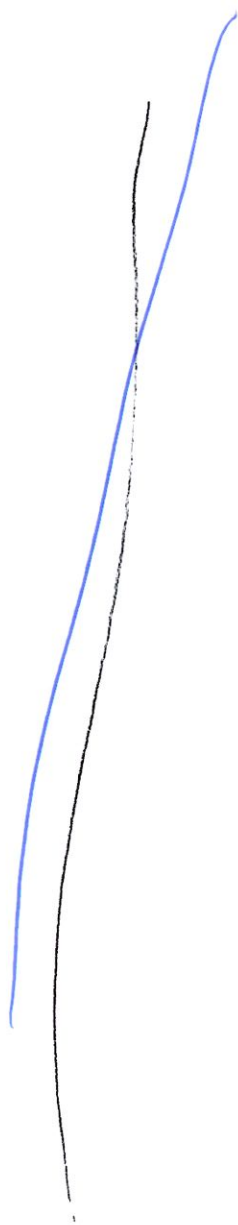

PROCEDIMENT 4									
Presentació de la sol·licitud de renovació o modificació famílies nombroses									
Descripció de la càrrega a la norma (inclosa referència a l'article)	Identificació numèrica de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Tipologia de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Quantitat	Cost unitari	Sectors econòmics impactats	Volum			Quantificació de la càrrega administrativa
						Volum anual d'expedients	Freqüència	Població	
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	1	Presentar una sol·licitud presencialment	1	80,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	3.388,00	anual		271.040,00
Sol·licitud (article 8 Projecte decret)	2	Presentar una sol·licitud electrònica	1	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	1.452,00	anual		7.260,00
Adjuntar documentació (article 9 i 17 Projecte decret)	4	Presentació convencional de documents en format original o còpia	2	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	3.388,00	anual		16.940,00
Adjuntar documentació (article 9 i 17 Projecte decret)	4	Presentació electrònica de documents	2	4,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	1.452,00	anual		5.808,00
									0,00
									301.048,00
Cost total del procediment									

IDENTIFICACIÓ DE LA NORMA		Obligació de comunicació i presentació de documentació							
PROCEDIMENT 5		Presentació sol·licitud comunicació de dades							
Descripció de la càrrega a la norma (inclosa referència a l'article)	Identificació numèrica de la càrrega d'acord amb el llistat	Tipologia de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Quantitat	Cost unitari	Sectors econòmics impactats	Volum			Quantificació de la càrrega administrativa
						Volum anual d'expedients	Freqüència	Població	
Sol·licitud comunicació de dades (art.6 del projecte de decret)	1	Presentar una sol·licitud presencialment	1	80,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	3.388,00	anual		271.040,00
Sol·licitud comunicació de dades (art.6 del projecte de decret)	2	Presentar una sol·licitud electrònicament	1	5,00	Famílies monoparentals integrades per 1 o 2 ascendents amb 3 fills o més fills, siguin comuns o no	1.452,00	anual		7.260,00
						4.840,00			4.840,00
								Cost total del procediment	283.140,00

	Cost total del procediment
PROCEDIMENT 1	609.560,00 €
PROCEDIMENT 2	128.629,60 €
PROCEDIMENT 3	134.103,20 €
PROCEDIMENT 4	301.048,00 €
PROCEDIMENT 5	283.140,00 €
COST TOTAL	1.456.480,80 €

3. Conclusions

3.1 Valoració de les càrregues establertes amb relació a l'objecte de la normativa en projecte.

La Conselleria d'Afers Socials i Esports considera adequat elaborar i regular un marc normatiu basat en una llei autonòmica i una llei estatal que estableixi els principis generals i que possibiliti l'harmonització dels procediments de reconeixement i acreditació de famílies monoparentals i famílies nombroses que hauran de gestionar els consells insulars. Així doncs, la valoració de les càrregues administratives suposa un cost de 1.456.480,80 €.

D'altra banda, la regulació del procediment de reconeixement del títol de família monoparental implica una càrrega administrativa per les administracions insulars, atès que s'atendran inicialment un total de 9800 sol·licituds noves, i totes aquelles revisions, renovacions i modificacions posteriors relacionades amb el reconeixement de la situació de monoparentalitat.

3.2. Comparació de càrregues entre la norma vigent i el projecte.

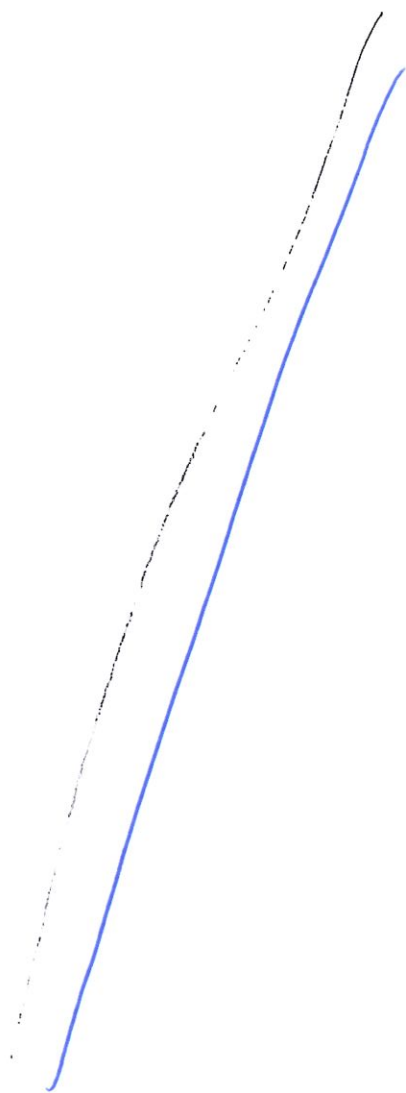
Les càrregues administratives s'han calculat ex novo, atès que es tracta de dos procediments que no es regulaven reglamentàriament fins al moment per la qual cosa no es comparable amb una normativa anterior.

Cal esmentar que el Projecte de decret s'adapta a allò que estableix la Llei 39/2015 pel que fa a la previsió expressa de la possibilitat de presentar telemàticament les sol·licituds. A més, tal com s'ha comentat anteriorment, l'obligació que té l'administració d'habilitar els mitjans necessaris per tal d'obtenir la documentació que ha d'adjuntar la persona interessada i evitar, d'aquesta manera, que la persona sol·licitant l'hagi de presentar, representa una reducció d'aquestes càrregues administratives

3.3 Reducció de càrregues

El Projecte de decret de principis generals del procediment de reconeixement de família monoparental i de família nombrosa comporta la reducció de les següents càrregues administratives, ateses les següents qüestions:

- a) Tramitació electrònica de les sol·licituds.
- b) Habilitació dels mitjans electrònics per tal d'obtenir la documentació acreditativa de determinades circumstàncies (empadronament, convivència, DNI, etc) la qual cosa implica una reducció de càrregues administratives quant la

documentació que obligatòriament haurà de presentar la persona interessada.

Descripció de la càrrega a la norma (inclosa la referència a l'article)	Identificació numèrica de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Tipologia de la càrrega d'acord amb el llistat tipificat	Cost unitari	Quantitat	Sectors econòmics impactats	Volum			Quantificació de la càrrega administrativa
						Volum anual d'expedients	Freqüència	Població	
Presentació telemàtica sol·licituds (art. 8 del projecte de decret)	2	presentació sol·licitud telemàtica	5	1	persones particulars	5.659	Anual		28296
Comprovació telemàtica requisits i documentació (art. 9 i 10 del projecte de decret)	4	comprovació documentació	4	1	persones particulars	5.659	Anual		22636,8
Cost total del procediment									50.932,80 €

Quantia de la reducció

Tenint en compte el punt anterior, la quantia de la és de 50.932,80 €.

16. Descripció de la tramitació d'acord amb la Secció segona del capítol II de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears

Correspon a la consellera d'Afers Socials i Esports iniciar l'elaboració i l'aprovació d'aquesta disposició general, habilitada en virtut de l'article 41.b) de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del govern de les Illes Balears.

Una vegada tramitada la consulta pública prèvia, tal com assenyala el punt 1 d'aquesta memòria, es va signar la primera versió de la Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu sobre el projecte de decret de referència.

Atès que es tracta d'un Projecte normatiu de principis generals, i que realment són els consells insulars competents per raó de la matèria els qui gestionen els expedients relatius al reconeixement o la revisió de la condició de família nombrosa i qui gestionarà els expedients de reconeixement o revisió de la condició de família monoparental, mitjançant una primera reunió en data 19 d'octubre de 2018, i posteriors correus electrònics, aquestes corporacions locals han tingut coneixement de l'estat i el contingut del projecte normatiu, i han pogut participar en la seva redacció.

El projecte normatiu s'ha de trametre les secretaries generals de totes les conselleries de l'Administració autonòmica, a les persones interessades, per mitjà de les entitats que els agrupin o els representin, als ajuntaments, així com també i especialment als consells insulars, atès que la norma els afecta directament. Tot això, de conformitat amb el que estableix l'article 58 de la Llei 1/2019.

A més, de conformitat amb el que disposa l'article 58.1 e), s'ha de sotmetre l'expedient al tràmit d'informació pública mitjançant Resolució de la consellera d'Afers Socials i Esports que s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i també a la web del portal de participació ciutadana (<http://participaciociutadana.caib.es>) per tal que els ciutadans que així ho consideressin puguin conèixer el text de la norma i, alhora, presentar les

al·legacions i els suggeriments que estimin oportuns a través d'aquesta pàgina web.

Cal comentar que l'audiència a les entitats interessades es manifesta dins del principi de publicitat que ha de regir tant el procediment d'elaboració normativa, com la pròpia normativa. L'article 105 de la Constitució estableix una reserva de llei en tres àmbits diferenciats: l'audiència dels ciutadans en el procediment d'elaboració de les disposicions administratives que els afectin; l'accés als arxius i registres administratius; i, finalment, l'audiència de l'interessat en el procediment a través del qual han de produir-se els actes administratius. Aquesta reserva de llei es desprèn - i així ho ha declarat el Tribunal Constitucional - de la utilització de l'expressió "la llei regularà" que es conté en el precepte legal. Trobem que tant la Llei 39/2015, com la Llei autonòmica 1/2019 regulen la necessària participació ciutadana dins de l'elaboració normativa.

L'audiència dels ciutadans en el procediment d'elaboració de les disposicions administratives que els afectin s'ha de connectar amb el dret dels ciutadans a participar en els assumptes públics (article 23.1 de la Constitució), doncs, en definitiva, no constitueix sinó una manifestació del tarannà democràtic i participatiu envers els ciutadans que han de fer gala els Poders Públics en un Estat democràtic. A més, enllaça també amb el principi d'eficàcia al qual al·ludeix l'article 103.1 de la Constitució.

L'audiència s'atorgarà en el si del procediment d'elaboració, és a dir, abans de la seva conclusió, ja que mancaria de sentit atorgar l'audiència als ciutadans "a posteriori", una vegada aprovada la norma. Del que es tracta és de garantir en la mesura que sigui possible l'encert en el contingut d'aquesta norma i no tant que, com a conseqüència de les al·legacions formulades en el tràmit d'audiència, pugui justificar-se una derogació total o parcial de la norma en el seu moment aprovada. Per aquest motiu l'article 105.a) es refereixi específicament al tràmit "en el procediment d'elaboració".

A més, l'audiència s'inclou dins de la preceptiva publicitat activa que regula la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Concretament, el seu article 7 preveu que les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, publicaran, entre d'altres, els projectes de Reglaments la iniciativa dels quals els correspongui. Al respecte, la sentència de 23 de febrer de 2018 del Jutjat Central del Contenciós Administratiu número 6 (procediment ordinari 35/2017), afirma que «el hecho de que tales materias estén sujetas a obligaciones de publicidad activa no comporta que pueda negarse por esa causa el derecho de acceso de los ciudadanos a la información solicitada, por más que coincida o pueda coincidir con todo o parte de la publicada, pues la propia Ley desdobra las obligaciones impuestas por el principio de transparencia, de manera que, por un lado, exige la publicidad activa () y, por otro, el capítulo III

(arts. 12 y siguientes) reconoce el derecho de acceso a la información pública, sin que este derecho subjetivo quede restringido ni condicionado por el cumplimiento de las obligaciones que resultan de los mandatos de la Ley para la publicidad activa».

Així mateix, és reiterada doctrina del Consell Consultiu (entre d'altres, dictamen 72/2019) la necessària motivació que ha d'incloure la selecció d'unes entitats enlloc d'altres en el tràmit d'audiència pública en el procés d'elaboració normativa.

En el cas que ens ocupa s'ha de donar audiència a les entitats territorials següents: a la resta de administracions públiques que poden tenir competències relacionades amb la competència que ara es regula com són els consells insulars, i les corporacions locals, a través de la FELIB. D'altra banda, i atesa la competència estatal en la matèria, segons el que disposa l'article 149.1.1, 149.1.17 i 149.1.17 de la CE es trameta el tràmit d'audiència a la Delegació de Govern d'Espanya a la CAIB, per tal que donés trasllat als òrgans estatals que considerés adients.

Pel que fa a la resta de possibles entitats afectades, consideram adient dirigir el tràmit d'audiència a totes aquelles entitats sense ànim de lucre que, dintre de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tinguin com a finalitat concreta i directa la defensa dels interessos de les famílies qualificades com a nombroses i/o monoparentals, atès que es tracta del col·lectiu específic al que va dirigit la norma:

- AFAMON (Asociación Familias Monoparentales).
- FAMOIB (Asociación de Familias Monoparentales de las Illes Balears).
- Fundación Estrellas y Duendes.
- FANOMIB (Familias nombrosas de las Illes Balears).
- Associació de famílies nombroses de les Pitiüesses
- COAPA Balears (Confederació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes).
- UNICEF.
- FEIAB (Federació d'Entitats d'Atenció a l'Infància i l'Adolescència Balear).

Per tal d'obtenir aquestes dades, s'ha consultat el Registre d'Associacions i el Registre de Fundacions de les Illes Balears així com la relació d'entitats que, tenint per objecte la defensa dels drets i interessos d'aquest tipus de famílies, se'ls hi va donar tràmit d'audiència el moment d'elaborar el Projecte de Llei de famílies. D'altra banda, com a entitat defensora dels interessos de la infància s'ha considerat adient donar audiència a l'entitat UNICEF (Fons de les Nacions Unides per a la Infància) que és una agència de l'ONU amb gran reconeixement tant a nivell internacional com intern, atès el coneixement que té aquesta entitat de la infància balear, el qual es pot consultar en la web <https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/La infancia en las Illes>

Balears.pdf. Igualment destaca la participació i defensa d'aquesta entitat en altres projectes normatius tramitats per aquesta Conselleria.

Atès el caràcter federatiu de les entitats COAPA Balears (Confederació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes)i FEIAB (Federació d'Entitats d'Atenció a l'Infància i l'Adolescència Balear) que permet arribar a un nombre importat d'associacions relacionades amb l'infància i adolescència i els pares i mares d'alumnes, s'ha decidit donar audiència a aquestes entitats, tenint en compte que es considera que aquests sectors poden tenir interès directe en la regulació de la matèria objecte d'aquest Decret.

Per últim, tenint en compte les dades incloses en el Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears, a efectes de considerar aquelles entitats que poden resultar directament afectades per aquest Projecte normatiu, atès el col·lectiu afectat (famílies i infància), es dona tràmit d'audiència a les entitats socials l'objecte principal de les quals és l'atenció directa a la infància i la família, que són les següents:

- Associació de Dones d'Acció Social i Família.
- Servico Socio Familiars.
- Abie- Associació Balear pel Suport a la infància i el seu Entorn.
- Federació d'associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Menorca.
- Associació Illes Balears d'Adopcions.
- Asociación La Rana.
- Asociación Familiar de Baleares.
- Asociación de Mujeres Latinoamericanas Residentes en Baleares.
- Associació d'Infants i Dones sense Recursos.
- Eben Ezen Desarrollo Mujer Desfavorecida.
- Fundación Rana.
- Baobab Educa Entitat Prestadora de Serveis a la Infància i Joventut.
- CAIF Centre d'Atenció Integral a la Família.
- Fundació Nemo.
- Ana Todoporyparalamujer.
- Fundació Infantil Ronald Macdonald.

Al marge de l'anterior, cal dir que també s'ha de sotmetre el projecte normatiu al tràmit d'informació pública, d'acord amb el que disposa l'article 58 de la Llei 1/2019.

Així mateix, s'ha de publicar el projecte a la web de la Conselleria ded'Afers Socials i Esports(<<http://serveissocialsicooperacio.caib.es>>), i també a la web del portal de participació ciutadana (<<http://participaciociutadana.caib.es>>) per tal que els ciutadans que així ho considerin puguin conèixer el text de la norma i, alhora,

presentar les al·legacions i els suggeriments que estimin oportuns a través d'aquesta pàgina web.

D'acord amb l'article 59.1 e) de la Llei 1/2019, l'article 54.1 c de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears i l'article 3 c del Decret 61/2010, de 23 d'abril, pel qual es regulen la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, en la sessió de 1 d'abril de 2019, va informar favorablement i de forma preceptiva el projecte. Aquest òrgan té una composició multidisciplinària amb un àmbit representatiu molt ampli que permet traslladar els projectes normatius a sectors econòmics i socials molt diversos que es troben representats en aquest òrgan:

Conselleria de Salut
 Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors
 Consell Insular de Mallorca
 Consell Insular de Menorca
 Consell Insular d'Eivissa
 Consell Insular de Formentera
 FELIB
 Ajuntament de Palma
 CO. Metges
 CO. Psicòlegs
 CO. Pedagogs
 CO. Infermers
 CO. Treballadors socials
 CO. Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears
 CO. Terapeutes ocupacionals
 Asociación altruísta El refugi
 UNAC
 Coordinadora federació Balear de Persones amb discapacitat
 Federació d'associacions de jubilats i pensionistes de la CAIB
 Associació Balear de Salut Mental
 FEAPS
 Federació d'entitats i serveis de salut mental
 Fed. PREDIF
 Consell de Participació de la Dona
 Consell d'Infància i Família
 Consell de Cooperació
 CÀRITAS
 CREU ROJA
 EAPN
 Tercer Sector Social
 CCOO
 UGT
 CAEB

PIMEB
Universitat de les Illes Balears

S'ha de sol·licitar a l'Institut Balear de la Dona l'informe d'impacte de gènere d'acord amb el que disposen l'article 59.1 b) de la Llei 1/2019, l'article 3 d) de la Llei 5/2000 de 20 d'abril de l'Institut Balear de la Dona i l'article 5 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

El Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials i Esports ha d'emetre informe sobre el procediment tramitat per al l'elaboració del projecte de decret, segons s'estableix a l'article 59.2 b) de la Llei 1/2019.

Per altra banda, el Consell Econòmic i Social d'acord amb l'article 59.1 a) de la Llei 1/2019 i l'article 2.1 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha d'emetre informe sobre el projecte de decret.

Per últim, cal sotmetre el Projecte normatiu al Dictamen del Consell Consultiu, d'acord amb la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears, que disposa que el Consell Consultiu s'ha de consultar preceptivament en els casos d'avantprojectes de disposicions reglamentàries, excepte les de caràcter organitzatiu del Govern de les Illes Balears, com també les modificacions d'aquestes.

Conclusió

Per tot el que s'ha exposat en aquesta memòria, es considera necessari i adient iniciar el procediment per a elaborar el Projecte de decret de principis generals del procediment de reconeixement de família monoparental i de família nombrosa.

Palma, 6 de novembre de 2019

El director general de Planificació, Equipaments i Formació

